

INITIATIEF ANTONIN ARTAUD
Dienst Housing First

Activiteitenrapport 2023

GEMEENSCHAPPELIJKE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Opdrachten van de dienst Housing First Antonin Artaud	4
3.	Situering: een keuze vanuit vzw Initiatief Antonin Artaud	6
4.	Middelen & organisatiestructuur	7
5.	Opdracht 1: Huisvesting zoeken en aanbieden voor daklozen, zorgen voor een aangepaste en duurzame huisvesting	9
6.	Opdracht 2: Zijn diensten aanbieden aan daklozen en een intensieve begeleiding bij de voorbereiding van de intrek in de woning	14
7.	Opdracht 3: Het aanbieden van intensieve begeleiding en ondersteuning	20
8.	Opdracht 4: De organisatie van de intensieve ondersteuning en begeleiding	30
9.	Opdracht 5: Teamontwikkeling en werking	33
10.	Partnerschappen en samenwerking gerealiseerd in 2023	37
11.	Perspectieven 2024	41

1. Inleiding

In 2023 realiseerden we een instapklare huisvesting van 10 studio's en 9 appartementen voor personen die dakloos zijn en kampen met complexe psychosociale problemen. 2023 is het tweede werkingsjaar van de Dienst Housing First Antonin Artaud, na een korte opstartperiode van 6 maanden in 2022.

We konden dit waarmaken dankzij:

- ondersteuning (personeelsinbreng en logistieke ondersteuning, expertise en coaching) vanwege de moederorganisatie asbl Initiatief Antonin Artaud vzw;
- de facultatieve subsidie voor 2023 vanwege het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie;
- de samenwerking met andere organisaties binnen het netwerk voor psychiatrische zorg HERMESplus;
- alsook door samen te werken met organisaties werkzaam in de brede eerste lijn en functie 0.5 die in contact zijn met daklozen met ernstige psychosociale problemen;
- de inzet van het team (2,5 gesubsidieerde VTE).

Het team heeft hard gewerkt in 2023 en slaagt erin om in contact te blijven met de personen en (eenouder)gezinnen waarmee we een begeleidingsconventie hebben afgesloten. Voor het merendeel van de personen in begeleiding wordt hulpverlening (terug) toegankelijk gemaakt en worden de administratieve, financiële rechten en toegang tot basisgezondheidszorg (opnieuw) in orde gebracht. Sommige personen kunnen we in contact brengen met laagdrempelige georganiseerde geestelijke gezondheidszorg gebaseerd op contact en activiteit. Het team wordt gecoacht om bewust te blijven van de normen en waarden van een hulpverleningskader, de werkingsmogelijkheden van sociale psychiatrie gebaseerd op de 3 pijlers "contact, activiteit en huisvesting", het belang om te werken vanuit gedeelde zorg en coördinatie van zorg.

In dit rapport geven we een gedetailleerd verslag van al deze opdrachten en activiteiten verwezenlijkt afgelopen werkjaar 2023.

We hebben al wat gerealiseerd, maar er is zeker nog werk aan de winkel de komende jaren én dat zien we met veel werkplezier tegemoet, samen met onze partners.

2. Opdrachten van de Dienst Housing First Antonin Artaud

Sinds april 2022 krijgt de Dienst Housing First Antonin Artaud een facultatieve subsidie voor de realisatie van de **opdrachten zoals omschreven** in Hoofdstuk VI, Speciale normen die gelden voor de Housing First Centra artikelen 98 tot 115 van het Besluit van het Verenigd College betreffende de erkenning en de subsidiëeringswijze van de centra voor noodhulp en inschakeling (2019).

- Huisvesting zoeken voor daklozen:
- Zijn diensten aanbieden aan daklozen die op straat leven of in een noodopvang en die op straat geleefd hebben of in een noodopvang tijdens minstens 6 maanden gedurende de voorbije 2 jaar of tijdens minstens 1 jaar gedurende de voorbije 3 jaar en die zowel psychische, medische als sociale problemen hebben.
- Aan daklozen die we ontmoeten huisvesting aanbieden die voldoet aan de normen inzake gezondheid en uitrusting van woningen zoals vastgelegd in de ordonnantie van Brusselse Huisvestingscode (17 juli 2003) ofwel door hun te begeleiden bij het afsluiten van een huurovereenkomst.
- Zorgen voor een intensieve begeleiding en ondersteuning van de gebruikers/personen.
- Zorgen voor een begeleiding bij het zoeken naar een meer aangepaste en duurzame huisvesting.

De begeleiding die de Dienst Housing First Antonin Artaud aanbiedt is **intensief en ondersteunend** en bestaat uit:

1. Een psychosociale begeleiding om de persoon/gebruiker te helpen terug zelfstandig te worden of moeilijke tijden te doorstaan;
2. Budgetbegeleiding om de persoon/gebruiker te helpen om zijn budget te beheren, desgevallend in samenwerking met schuldbemiddelingscentra;
3. Een administratieve begeleiding om de gebruiker/persoon te helpen zijn sociale rechten opnieuw te verkrijgen of om werk te vinden;
4. Een aangepaste medische en/of psychologische begeleiding;
5. Een begeleiding met het oog op het beperken van de risico's.

De begeleiding is gratis en moet gebeuren vanuit een **multidisciplinair kader volgens de basisprincipes** van Housing First

- **Keuze en regie:** de begeleiding respecteert en ondersteunt personen zelf te bepalen hoe zij willen leven, wonen en welke ondersteuning zij wensen. De persoon behoudt de regie van zijn traject.
- **Herstelondersteuning** opdat personen op eigen wijze kunnen leven, werken, leren en participeren in de samenleving. Dit proces is uniek en vraagt een **persoonsgerichte begeleiding**.
- **Persoonlijk contact** (face to face) is aangewezen en de **begeleiding is mobiel:** aan huis of vergezellen bij afspraken hulpverleningsorganisaties, of in openbare ruimte (park, café, sociaal restaurant, laagdrempelige ontmoetingsplaats, ...). publieke ruimte.
- **Flexibel en zo lang als nodig:** de begeleiding evolueert naargelang noodzaak in intensiteit en in de duur.

- **Harm-reduction** of risicobeperking.
- **Wonen en begeleiding of zorg zijn gescheiden.** De ondersteuning op vlak van begeleiding en zorg loopt gescheiden van de woonfunctie. Er worden geen voorwaarden van behandeling gesteld voor het kunnen instappen in een huisvesting. Om hun woning te behouden en te verkrijgen dienen deelnemers enkel de verplichtingen van een huurcontract na te komen en bereid te zijn het wekelijks contact te hebben met de begeleiders.

De begeleiding gebeurt volgens de **wetgeving van de rechten van de patiënt, de wetgeving op de privacy en het beroepsgeheim.**

Er wordt een **wekelijkse permanentie** georganiseerd evenals kan de persoon – buiten deze permanentie – de dienst contacteren. We voorzien tevens een wekelijks face to face contact met de persoon.

Housing First Antonin Artaud is een activiteit die zich richt naar dakloze personen met complexe psychologische problemen. Voor de hand liggend is de focus op huisvesting, maar er is bijzondere aandacht om in de loop van de opvolging **gecoördineerde multidisciplinaire zorg** aan te bieden op de dimensies “Activiteit”, “Contact” en “Huisvesting”. De “gebruikers of personen” worden gezocht in de brede eerstelijnszorg en de functie 0.5 waarmee we verder intensief samenwerken tijdens het verblijf.

Housing First Antonin Artaud legt in zijn dienstverlening het accent op **gedeelde zorg**, de (her)opbouw van het professionele en sociale netwerk van de persoon, evenals op coördinatie van deze zorg. Gezien de personen problemen hebben op diverse levensdomeinen (sociale en financiële rechten, gezondheid, geestelijke gezondheid, activiteit, contact, wonen,...) is de regelmatige coördinatie van de verschillende hulpverleners dikwijls aangewezen. Hiervoor doen we een beroep op Unmet Need.

Het team beschikt niet over een psychiater, en dus kennen we geen psychiatrische diagnoses. Tevens zijn diagnoses weinig zeggend over de noden van de persoon op gebied van een activiteit van Housing First. Belangrijker dan diagnoses is een idee te krijgen van de behoeften en wensen van de persoon in dialoog met de begeleiding. Deze verwachtingen worden in een **begeleidingsovereenkomst** opgemaakt in dialoog met de persoon/gebruiker. We kunnen indien nodig een beroep doen op de psychiater verbonden aan Initiatief Beschut Wonen Antonin Artaud of van DGGZ Antonin Artaud.

De Dienst Housing First zit **ingebed in een netwerk voor psychiatrische zorg HERMESplus** (www.hermesplus.be) waar er wordt samengewerkt met het oog op de organisatie van een communautaire geestelijke gezondheidszorg.

In september 2023 hebben we in overleg met de administratie van de Diensten Verenigd College GGC Bijstand aan Personen en het bevoegde kabinet de **aanvraag ingediend voor de erkenning als Dienst Housing First Antonin Artaud.**

3. Situering: een keuze van vzw Initiatief Antonin Artaud

Vanuit de ervaring van Beschut Wonen Initiatief Antonin Artaud stelt men vast dat voorafgaand aan een periode van dakloosheid reeds een psychiatrische problematiek aanwezig is. Alsook dat dakloze personen dikwijls leiden aan ernstige psychiatrische moeilijkheden. De negatieve ervaringen van het leven op straat leiden tot hardnekkige of blijvende trauma's als gevolg van het onzekere en onveilige leven op straat. We merken voor veel van de dakloze personen die we begeleiden vanuit Initiatief Antonin Artaud, DGGZ Antonin Artaud, HERMESplus,... dat de eerste contacten met psychiatrische zorg verlopen via verplichte ziekenhuisopnames. Hoewel dit maatschappelijk te situeren is, hypothekeren deze ervaringen het noodzakelijk vertrouwen dat nodig is om als persoon in contact te komen en te blijven met psychische hulpverlening. Helaas zien we dat het aantal verplichte opnames van dakloze personen toeneemt. Bovendien realiseert verplichte zorg uiteindelijk weinig resultaat.

Via de activiteit Housing First wil Initiatief Antonin Artaud een dienstverlening ontwikkelen gericht op de doelgroep van dakloze personen met ernstige psychosociale problemen die niet meer in contact komen met psychiatrische zorg. Housing First voor deze doelgroep heeft zijn effectiviteit bewezen als een succesvolle maatregel wanneer een her-inschakeling via huisvesting kan gepaard gaan met intensieve, gepersonaliseerde en multidisciplinaire ondersteuning.

Beschut Wonen van Initiatief Antonin Artaud heeft eveneens ervaring in de woonbegeleiding van personen met ernstige psychische problemen en beschikt zowel de technische kennis en logistieke mogelijkheden waarop de Dienst Housing First een beroep op kan doen.

Daarbij biedt de vzw Initiatief Antonin Artaud sinds een 3-tal jaren in haar activiteit "Unmet Need" overleg, casemanagement en coördinatie van zorg voor daklozen met psychiatrische problemen, en aan actoren en organisaties die actief zijn in de sector van de dakloosheid. Via deze overlegmethodiek installeren we voor personen die dakloos zijn, en die altijd wel in meerdere voorzieningen bekend zijn (ziekenhuis, onthaalsector, straathoekwerk, politie, sociale diensten 1ste & 0.5e lijn, ..) een betere continuïteit in de zorg. Vanuit deze ervaring weten we dat een stabiele huisvesting, een voorwaarde is om op andere gebieden/domeinen vooruitgang te realiseren.

De vzw Initiatief Antonin Artaud maakt daarom sinds 2022 de keuze voor de ontwikkeling van de activiteit Housing First en zet eigen middelen en expertise in voor de ontwikkeling van deze dienstverlening.

4. Middelen & organisatiestructuur

De Dienst Housing First Antonin Artaud kan deze opdrachten en dienstverlening tot nu toe verwezenlijken via de middelen die toegekend worden van de facultatieve subsidies van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie evenals door inbreng van eigen middelen van de vzw Initiatief Antonin Artaud.

Middelen vanwege de facultatieve subsidies van het verenigd college van de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie.

- In 2022 werd via het Besluit Facultatieve Subsidie (FacSub/22/260) een toelage van 123.172 euro's ontvangen van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie voor de personeelskosten, de werkingskosten en de investeringskosten (inrichting studio's) en de begeleiding van de 10 gebruikers.
- In 2023 werd via het Besluit Facultatieve Subsidie (FacSub/23/0238) een toelage toegekend van 206.248,01 euro's van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie voor de personeelskosten de werkingskosten en de investeringskosten (inrichting studio's) en de begeleiding van 12 gebruikers. De betoelaging van de personeelskosten in 2023 werd toegekend voor 2,5 VTE psychosociale begeleiders.

Inbreng van eigen middelen van de vzw Initiatief Antonin Artaud

Via vzw Initiatief Antonin Artaud Beschut Wonen werd in 2022 en 2023 via eigen middelen ten laste genomen:

1. PERSONEELSMIDDELEN

- de halftijdse coördinatiefunctie sinds de oprichting van de Dienst Housing First (april 2022).
  - de coaching/supervisie van het team door een supervisor - senior psycholoog.
  - een halftijdse functie ervaringsdeskundige voor de periode van 1 augustus 2023 tot en met 31 december 2023 om de begeleiding van het totaal aantal gebruikers in 2023 te kunnen ondervangen (caseload van 8 per VTE).
  - De personeels-administratieve ondersteuning en overhead
- Kortom, de coördinatiefunctie, een halftijdse functie ervaringsdeskundige en de functie van woningzoeker wordt ten laste genomen via de middelen van Initiatief Antonin Artaud Beschut Wonen.

2. INBRENG VAN HUISVESTINGSMOGELIJKHEDEN DOOR DE VZW

- via 2 conventies met sociale huisvestingsmaatschappijen voor een totaal van 4 studio's per jaar.
- via 4 ruime appartementen die ter beschikking gesteld worden voor de Dienst Housing First

3. LOGISTIEKE ONDERSTEUNING – VIA DE KLUSJESDIENST

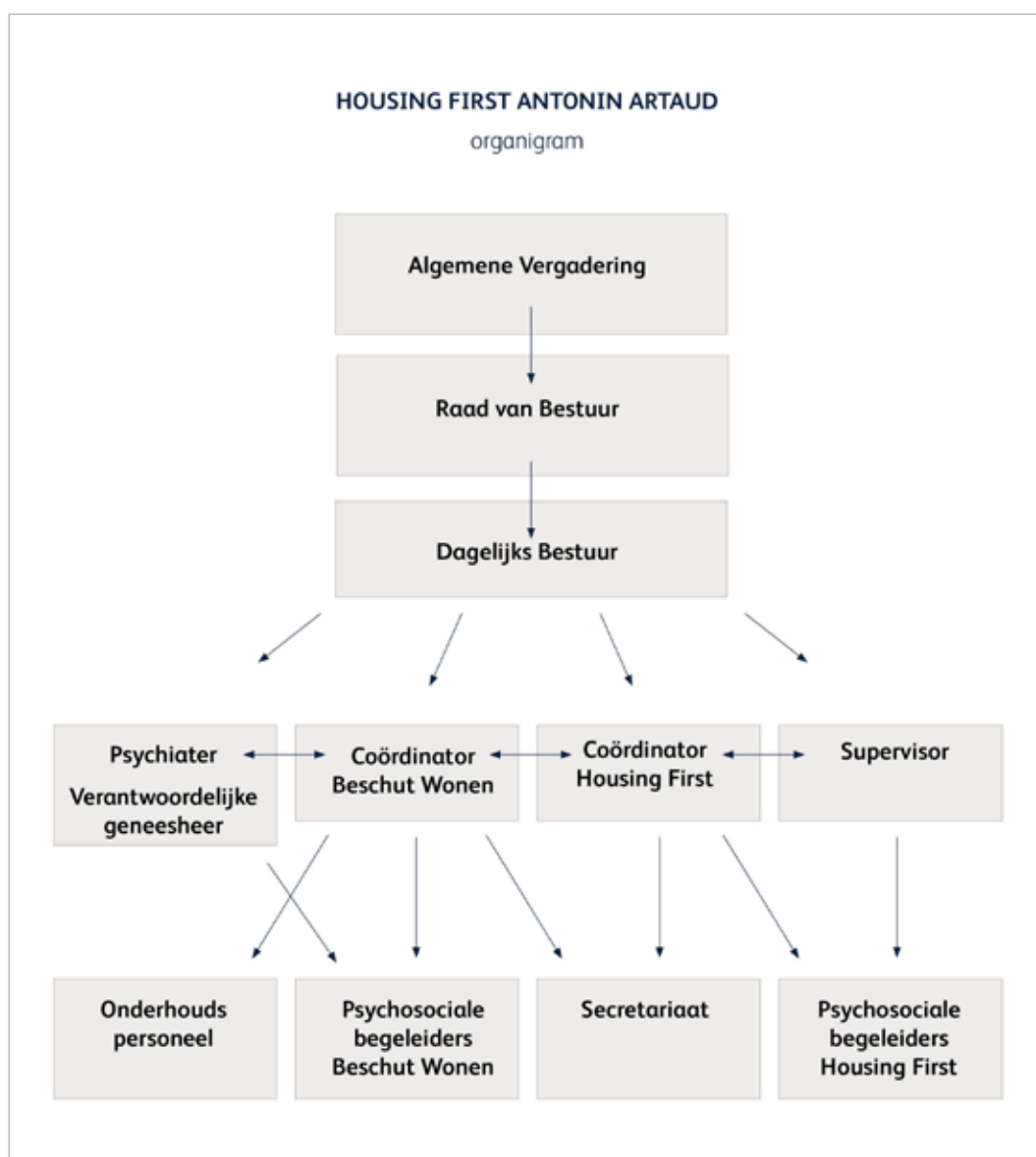
Het betreft de renovatiewerken voor het instap klaar maken van woonegelegenheden, de renovatie en herstellingswerken wanneer de gebruiker de studio/appartement verlaat. Maar ook een logistieke ondersteuning bij verhuis, montage van meubelen,... indien de SIL (L'Ilôt) verhinderd is.

4. INBRENG EXPERTISE BESCHUT WONEN INITIATIEF ANTONIN ARTAUD – COÖRDINATIE VAN ZORG VIA UNMET NEED

Beschut Wonen Initiatief Antonin Artaud heeft ervaring in het zelfstandig wonen van personen met ernstige psychiatrische problemen in de stad. We kunnen tevens op vraag voor een advies een beroep doen op de psychiater van Initiatief Beschut Wonen Antonin Artaud. Unmet Need beschikt over de expertise van casemanagement en coördinatie van zorg voor personen die dakloos zijn en kampen met ernstige psychiatrische problemen.

Deze expertise wordt gedeeld op vraag van het team Housing First Antonin Artaud.

Onderstaand organigram geeft de plaats aan van de dienst Housing First binnen de vzw Initiatief Antonin Artaud.

5. Opdracht 1 - Huisvesting zoeken en aanbieden voor daklozen en zorgen voor een begeleiding naar een meer aangepaste en duurzame huisvesting

Het vinden van huisvesting is een continue opdracht en werd in 2023 samen met de coördinatie van Antonin Artaud uitgevoerd. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gerealiseerde en beschikbare plaatsen van huisvesting evenals het aantal personen in begeleiding en voor 2024 het aantal woonruimtes die instap klaar zijn.

TABEL 1 - AANBIEDER HUISVESTING – AANTAL WOONEENHEDEN

Aanbieder	2023	2024	
	aantal	aantal	aantal bewoners in begeleiding
Communa (EverCity-Sorocité) <i>via conventie</i>	4 studio's	4 studio's	4
Foyer Laekenois <i>via conventie</i>	1 studio 1000 Brussel	1 studio 1000 Brussel	1
	1 studio Waarvan de aanvraag in exploratie is voor 2023	1 studio 3 studio's	1 Moet vrijkomen voor toewijzing in 2024
Le Logement Bruxellois <i>via conventie</i>	1 studio moet vrijkomen voor toewijzing	1 studio	Moet vrijkomen voor toewijzing
Initiatief Antonin Artaud <i>in eigen beheer</i>	1 appartement 1000 Brussel	1 appartement	1 + baby
	1 appartement 1000 Brussel	1 appartement	2 + peuter
	1 appartement + dakappartement 1000 Brussel	1 appartement	2 + 5 kinderen
	1 appartement 1000 Brussel	1 appartement	1 + 3 kinderen
CSM Antonin Artaud		4 appartementen 1080 Molenbeek in prospectie	
Brudomo - OCMW 1000 BXL	1 appartement 1000 Brussel	1 appartement	1
Infirmière du Rue <i>via conventie</i>	1 appartement 1130 Haren	1 appartement 1130 Haren	1
Infirmière du Rue <i>via conventie</i>		1 appartement 1130 Haren	1
L' Ouvroir <i>via samenwerkingsakkoord</i>	1 appartement 1000 Brussel	2 appartementen 1000 Brussel	2 personen, waarvan 1 alleenstaande ouder met 2 kinderen

Baïta – toezegging partnerschap als begeleidingsinstantie	1 appartement 1070 Anderlecht	1 appartement 1070 Anderlecht	1
Baïta – toezegging partnerschap als begeleidingsinstantie		1 appartement 1070 Anderlecht	1
Service Logement OCMW 1000 BXL – via samenwerking	1 studio 1000 Brussel	1 studio 1000 Brussel	1
	1 studio 1000 Brussel	1 studio 1000 Brussel	1
	1 studio 1000 Brussel	1 studio 1000 Brussel	1
AIS Hector Denis Conventie afgesloten in 2024 voor 4 wooneenheden op jaarbasis		4 wooneenheden/ studio's of appartementen	4
Privé-huisvestingsmarkt 1070 Anderlecht	1 appartement 1070 Anderlecht	1 appartement 1070 Anderlecht	1
Brusselse Woning Naamloze Vennootschap	1 studio 1030 Schaarbeek <i>(persoon is palliatief en zal niet meer begeleid kunnen worden door onze dienst)</i>	0	0
Totaal	19	25	25

In 2023 realiseerden we instapklare huisvesting van 10 studio's en 9 appartementen. In 2024 realiseren we een instapklare huisvesting van 9 appartementen, 13 studio's, en bijkomend 3 studio's die toegewezen moeten worden via de Foyer Laekenois. Begin december 2023 hebben we een toezegging gekregen van AIS Hector Denis voor een toewijzing van 4 wooneenheden in 2024. De conventie werd afgesloten begin 2024. De 4 appartementen in prospectie in Molenbeek in eigen beheer zullen moeten geroovert worden, deze worden nog niet geteld bij de te realiseren instapklare huisvesting in 2024. Ze zullen in 2025 instap klaar kunnen gemaakt worden.

Onderstaande tabel 2 geeft een overzicht van het aantal personen in begeleiding die in 2023 ingestroomd in een wooneenheid (plaats).

TABEL 2 - AANTAL PERSONEN IN BEGELEIDING

aantal personen	instroom in een woning, 2023
1 persoon	Evercity - Communa, Clos des Lauriers Roses, 1140 Evere
1 persoon	Evercity - Communa, Clos des Lauriers Roses, 1140 Evere
1 persoon	Evercity - Communa, Clos des Lauriers Roses, 1140 Evere
1 persoon	Evercity - Communa, Clos des Lauriers Roses, 1140 Evere
1 persoon	Avenue Venizelos 19, 1e étage, 1070 Anderlecht (<i>privé-huisvestingsmarkt</i>)
1 persoon	Le Foyer Laekenois, avenue Hélicoptère 35, 1000 BXL
1 persoon	SVK Baita - via Infirmière du Rue - Middelweg 50 - 1130 Haren
1 persoon	Brusselse Woningen NV, Generaal Gratrystraat 84B, 1030 Schaarbeek
1 persoon	OCMW Brussel - Brudomo, rue du canal 12/B1, 1000 Bruxelles

1 alleenstaande ouder + baby	vzw Antonin Artaud - Kazernestraat 47, sous-sol , 1000 Brussel
1 gezin - 3 kinderen	vzw Antonin Artaud - Kazernestraat 47, gelijkvloers, 1000 Brussel
gezin + peuter (vader = 1 begeleiding), moeder (=1 begeleiding)	vzw Antonin Artaud - Kazernestraat 47, 1 ^{ste} verd. 1000 Brussel
1 alleenstaande ouder 5 kinderen (=1 begeleiding)	vzw Antonin Artaud - Kazernestraat 47, 2 ^{de} en 3 ^{de} verd 1000 Brussel
1 persoon	SVK Baita - Anderlecht, rue du collecteur 27, 1070 Anderlecht
1 persoon	Studio L'Ouvroir - rue du foulon 48, 1000 Bruxelles
1 alleenstaande ouder met 2 kinderen bezoekrecht = prêtraject	studio L'Ouvroir, rue du foulon 46, 3 ^e étage, 1000 Bruxelles - in renovatie en intrek van de persoon begin 2024
1 persoon	Samaritanenstraat 2 bte 2.3. 1000 Brussel via OCMW 1000 Brussel dienst huisvesting
1 persoon	Samaritanenstraat 2 bte 2.4. 1000 Brussel via OCMW 1000 Brussel dienst huisvesting

De verworven huisvesting gebeurt via conventies met sociale woonmaatschappijen De Foyer Laekenois en Bruxelles Logement via de vzw Initiatief Antonin Artaud. Tevens hebben we met de Dienst Housing First samenwerkingsakkoorden met Communa, SVK Baita, asbl L'Ouvroir vzw, Infirmière de Rue, Service Logement OCMW 1000 Brussel, Brudomo.

Een conventie met AIS Hector Denis werd begin 2024 afgesloten voor een toewijzing van 4 wooneenheden op jaarbasis.

1 persoon heeft in 2023 met begeleiding een appartement gevonden op de privémarkt in Anderlecht.

4 appartementen zijn in eigen beheer van de vzw Initiatief Antonin Artaud. Het betreft ruime appartementen met mogelijkheden voor ouder(s) met kinderen. Bij diverse sociale verhuurkantoren staan we op een wachtlijst voor aanvraag samenwerking huisvestingsmogelijkheden.

In hoofdstuk 10 "Partners en samenwerking gerealiseerd in 2023 – Partners huisvesting" staat het overzicht van de partners waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd afgesloten op het vlak van huisvesting.

Tevens werden in 2023 volgende organisaties gecontacteerd met als resultaat:

- Bruss'Help- Consortium– toewijzing van mogelijke huisvesting via "le PUL (plan d'urgence logement)": tot op heden nog geen toewijzingen of voorstellen ontvangen.
- Bru4home: procedure aanvraag partnerschap werd gesteld, maar nieuwe partners worden niet meer toegelaten. Onze vraag werd negatief beantwoord.

- CCL/L'Iôt : we staan op een wachtlijst om toegelaten te worden tot een partnerschap. Een uitwisseling/participatie aan goede praktijken tussen de terreinwerkers is lopende. Tevens hebben we de mogelijkheid aangeboden voor samenwerking op vlak van begeleidingen voor de doelgroep Housing First.
- Bij een aantal sociale verhuurkantoren staan we op een wachtlijst voor aanvraag samenwerking huisvestingsmogelijkheden.

In onze contacten met sommige sociaal verhuurkantoren voor een samenwerkingsconventie, worden financiële samenwerkingsvoorwaarden gesteld:

- De kosten voor renovatie van het appartement ten laste te nemen indien er schade wordt veroorzaakt door de huurder en deze dit niet kan/wil betalen.
- De kosten van een ongediertebestrijding ten laste te nemen indien de bewoner dit niet kan/wil betalen;
- Garant te staan als vzw bij niet-betaling van de huur en huurwaarborg van de bewoner.

Deze vereisten hypothekeren een toezegging van samenwerking omwille van onder meer een ontoereikend budget vanwege de facultatieve subsidies GGC.

ZORGEN VOOR EEN BEGELEIDING BIJ HET ZOEKEN NAAR EEN MEER AANGEPASTE EN DUURZAME HUISVESTING

Wanneer personen instromen in huisvesting met een niet-duurzaam karakter worden de personen begeleid naar inschrijvingen in sociale huisvesting en sociaal verhuurkantoren evenals bij het zoeken naar duurzame huisvestingsmogelijkheden ook op de privémarkt. In 2023 gebeurde dit voor de 4 personen die wonen in Evercity.

HET OPVOLGEN VAN DE WOONFUNCTIE GEBEURDE IN 2023 VANUIT DE NIET-BETOELAAGDE COÖRDINATIEFUNCTIE

Het is ook vanuit de coördinatie dat de opvolging gebeurt van technische onderhoudsproblemen in de woonruimte, desinfectie van de woonruimte bij parasieten en ongedierte, plaatsbeschrijving, opvolging huurcontracten/waarborg en wetgeving. De begeleiding met betrekking tot intrek en behoud van de woonruimte (de plaatsbeschrijving overlopen met de bewoner, huurcontract, huurwaarborg verduidelijken, energieleverancier afsluiten en sociaal tarief, sensibilisering klein onderhoud, sensibilisering omtrent ongedierte en parasieten, brandpreventie,...) wordt samen mee opgenomen door de psychosociale begeleiding.

Wat jaarplanning 2024 betreft leggen we een prioriteit op de ontwikkeling van de woonfunctie (woningzoeker) bij toekenning van deze functie in de facultatieve subsidie.

SAMENGEVAT:

INSTROOM EN HANDHAVING/BEHOUD VAN DE WONING IN 2023

Jaar	Aantal begeleidingen	Instroom naar huisvesting	Handhaving van de personen in huisvesting eind werkjaar
2022	7	4	4
2023	19 waarvan 1 prétraject	18	18

In 2023 stroomden 13 nieuwe personen in voor een begeleiding. Van deze 13 begeleidingen zijn er 4 gezinnen met kinderen, waarvan 3 alleenstaanden met kinderen. Deze gezinnen met kinderen werden gehuisvest in appartementen die eigendom zijn van de vzw.

Voor 1 persoon woonachtig in het project Evercity, werd een einde gemaakt aan het huurcontract door de vzw Communa omwille van een incident met andere bewoonster. Voor deze persoon gebeurde een opvolging verder met Unmet Need en een opname in een psychiatrisch ziekenhuis.

Voor 1 persoon werd een prétraject opgestart in oktober 2023 en begin februari 2024 kon deze instappen in een appartement via het samenwerkingsverband met L'Ouvroir vzw. Deze persoon heeft 2 kinderen die wekelijks op bezoek komen in het weekend (bezoekrecht).

6. Opdracht 2 - Zijn diensten aanbieden aan daklozen die op straat leven en een intensieve begeleiding bij de voorbereiding van de intrek in de woning

6.1. Verloop van de aanvragen en exploratie van de kandidaturen

Housing First Antonin Artaud richt zich tot personen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die dakloos zijn en op straat leven, of in een noodopvang of op straat hebben geleefd tijdens minstens 6 maanden gedurende de voorbije 2 jaar of tijdens minstens 1 jaar gedurende de voorbije 3 jaar en die zowel psychische, medische als sociale problemen hebben. Dit komt overeen met de omschrijving van de doelgroep voor de centra housing first artikel 100 in het Besluit van het Verenigd College betreffende de erkenning en de subsidiëring van de centra voor noodhulp en inschakeling evenals in overeenstemming met de Ethos Typologie (Feantsa) daklozen categorie 1 & 2 gehanteerd bij de operatoren Housing First werkzaam in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Personen worden aangemeld door de brede eerstelijnszorg en de functie 0,5 en waarmee we verder intensief samenwerken wanneer de persoon doorstroomt naar een wooneenheid.

Onderstaande tabel 3 geeft een overzicht van aantal aanvragen, door welke instantie (= brede eerstelijnszorg en de functie 0.5), doorstroom naar prétraject en vervolgens naar een traject in huisvesting in 2023. De personen die doorstromen naar een traject van huisvesting hebben financieel de mogelijkheid om de huur te betalen en accepteren minimaal 1x week een huisbezoek van de begeleider van de Dienst Housing First Antonin Artaud (=begeleidingsbereidheid).

In 2023 kregen we voor 34 personen een aanvraag. Hiervan konden we 19 personen verder begeleiden in een traject met oog op een concrete instroom naar huisvesting.

TABEL 3 - AANTAL KANDIDATUREN & INSTROOM BEGELEIDINGEN IN 2023

instroompartners	aantal aanvragen	prétraject	doorstroom naar huisvesting traject Housing First
Newsamusocial, Belrefugees	6	4	4
Unmet Need	4	2	2
OCMW 1000 BXL dienst huisvesting	3	3	3
Antenne Artois & Anneessens OCMW 1000 BXL	7	5	4
CGG Brussel deelwerking West, CSM Antonin Artaud, SSM Le Méridien	4	2	2
Mobiele équipe TANDEMplus, MOVEOplus, Cover	2	0	0

Circuit, laagdrempelige ontmoetingsplaats	3	1	1
OCMW Molenbeek 1080 dienst huisvesting, hotel noodopvang Molenbeek	2	2	2
Persoon zelf	2	0	0
Fares	1	0	0
Totaal	34	19	18

15 personen konden we niet verder begeleiden naar een instroom naar huisvesting:

- 7 personen (mannen) hebben we wegens het niet onmiddellijk beschikbaar zijn van huisvesting moeten heroriënteren in samenwerking met de instroompartner naar mogelijke andere opvanginitiatieven zoals onthaaltehuizen weliswaar met wachtlijsten.
- 1 persoon werd georiënteerd naar een opvanginitiatief voor zwangere vrouwen.
- Voor 1 persoon (man) aangemeld door Fares kon het traject niet verder gezet worden wegens agressieproblemen en niet verder willen nemen van medicatie tegen TBC.
- 2 personen (mannen) aangemeld in het voorjaar 2023 konden we niet verder begeleiden wegens het taalproblemen (geen kennis van Frans, Nederlands of Engels). In het team Housing First Antonin Artaud hadden we op dat ogenblik nog niemand met kennis van het Arabisch/berbers.
- 1 persoon was uiteindelijk niet bereid om een huur te betalen.
- 1 persoon kregen we onvoldoende contact om een begeleiding op te starten.
- 1 persoon dienden verder opgenomen/behandeld te worden in het ziekenhuis (CHU Sint-Pieters) omwille van neurologische problemen en epileptische aanvallen.
- 1 persoon gaf uiteindelijk aan geen interesse te hebben in de mogelijkheden van een aanbod Housing First en wou geen begeleidingsovereenkomst tekenen.
- Opmerkelijk is dat 2 personen ons rechtstreeks contacteerden en die kennis van onze dienstverlening hadden gekregen via personen die we in begeleiding hebben.

Samengevat

Van de 34 geëxploreerde aanvragen konden we 19 personen verder begeleiden naar een traject met concreet vooruitzicht naar huisvesting.

Van de 15 aanvragen konden we voor 7 personen (allen mannen) geen prétraject van begeleiding opstarten omdat we geen concreet vooruitzicht hadden op een instroom naar een woonmogelijkheid binnen een termijn van 6 maanden.

6.2. Intensieve begeleiding en ondersteuning bij de voorbereiding en intrek van de huisvesting

Exploratie van de verwachtingen van de personen

Kandidaten worden ons kenbaar gemaakt via instroompartners uit de brede eerstelijnszorg en de functie 0.5. Tabel 3 geeft het overzicht van de instroompartners voor 2023. In de loop van 2022 en 2023 gebeurde een netwerking naar de partnerorganisaties met het oog op samenwerking voor instroom van personen, de prétrajecten en begeleidingen. Hierdoor kan er samen met de toekomstige bewoner(s) en de hulpverleners van de instroompartners die reeds een vertrouwensband hebben met de dakloze, de nodige voorbereidingen getroffen worden voor de overgang naar de nieuwe verblijfsituatie van de bewoner(s) en goed in te spelen op de vragen en zorgbehoeften van de bewoner(s). De instroompartner wordt gevraagd betrokken te blijven in de continuïteit van zorg waar nodig en indien mogelijk eventueel als vertrouwenspersoon indien de bewoner dit wenst. Aan de instroompartners werden de toelatingscriteria van de doelgroep conform de ordonnantie verduidelijkt. Deze contacten met de instroompartners gebeuren steeds met het voltallig team.

We hanteren geen wachtlijst. We informeren de instroompartners indien een studio/appartement beschikbaar wordt.

De begeleidingsovereenkomst

We voorzien een 3-tal informatie of ontmoetingsmomenten waarbij we verduidelijken wat Housing First inhoudt. We peilen naar de verwachtingen, de behoeften aan ondersteuning, de mogelijkheden van de persoon op vlak van herstel en weerbaarheid, evenals de kwetsbaarheden. We bespreken de mogelijkheden van de begeleiding evenals dat deze kunnen na verloop van tijd evolueren of veranderen naar vorm en inhoud. We omschrijven samen met de persoon zijn verwachtingen op vlak van de begeleiding in een begeleidingsovereenkomst. We maken duidelijk dat deze overeenkomst een vertrekpunt is en kan evolueren in de tijd. De toekomstige bewoner geeft hiermee zijn toestemming voor begeleiding.

De plaats van de eerste ontmoetingen met de toekomstige bewoner(s) wordt georganiseerd op maat van de persoon:

- In de omgeving van waar de persoon zich op dat ogenblik bevindt/verblijft;
- In Circuit (laagdrempelige ontmoetingsplaats).

Eenmaal de persoon zijn akkoord heeft gegeven bezoeken we de studio/appartement overlopen we de nodige administratieve en financiële voorwaarden, de huurreglementering en reglementen inwendige orde voor intrek van de woning, plaatsbeschrijving. Vervolgens kan de voorbereiding en begeleiding naar de intrek van de woning van start gaan. Dikwijls dienen er nog heel wat zaken uitgewerkt te worden op vlak van huurwaarborg, inkomen, installatie (bed, tafel, kast, kook- en poetsgerief,...), ... Alvorens het huurcontract getekend kan worden.

De persoon krijgt 1 maand reflectietijd om in te gaan op het voorstel van huisvesting. De termijn tussen de eerste ontmoetingen en de concrete intrede is kortdurend en is mogelijk omdat we geen personen op een wachtlijst zetten.

In het voortraject ondersteunen we kandidaten in het vinden naar huisvesting indien we niet onmiddellijk over een instapklare huisvesting beschikken. In deze fase wordt de focus gelegd op de behoeften aan ondersteuning, de ontwikkeling van een professioneel netwerk rondom de persoon samen met de aanvragende instantie. Tevens worden alle voorbereidingen getroffen op vlak van het verkrijgen van de sociale rechten, toegang tot een inkomen, gezondheidszorg, en bespreekbaar maken van de behoeften op vlak van geestelijke gezondheidszorgproblemen. Het aantal voortrajecten dat we realiseren wordt beperkt. In 2023 hebben we 1 prétraject lopende met het vooruitzicht op een concrete instapmogelijkheid in een appartement begin 2024. Voor de personen die niet in een prétraject of huisvestingstraject kunnen doorstromen voorzien we in samenwerking met de instroompartner een heroriëntatie naar andere mogelijke begeleidingsinitiatieven, dikwijls met wachtlijsten.

Anamnese (art. 105 ordonnantie)

De doelgroep waarvoor we een begeleidingstraject opstarten kampen zowel met psychische, medische, sociale en materiële problemen. Om hierop een zicht te krijgen evenals naar de begeleidingsmogelijkheden, laten we ons niet leiden tot het opstellen van behandelplan of door een DSM of ICD-10 diagnostiek. Deze werkwijze en diagnostiek gaat uit van een medisch model, gebaseerd zijn op een categorisering van symptomen in labels, die onvoldoende relatie hebben met de klachten, de zorgbehoeften, de adaptatie en herstelmogelijkheden van personen. Behandelplannen laten het tevens niet toe om op een flexibele wijze in te spelen op de begeleidingsbehoeften van deze doelgroep. Het opbouwen van een vertrouwensband en contact krijgen door middel van een ingangspoort op sociaal administratief vlak zijn belangrijke instrumenten opdat de persoon de psychische problemen hanteerbaar kan maken waar mee geleefd kan worden.

Voor de exploratie van de vragen van de kandidaat evenals tijdens de verdere begeleiding laten we ons leiden door een aantal vragen¹ :

- Wat is er gebeurd ?
- Wat zijn de klachten (kwetsbaarheden) ?
- Wat maakt de persoon weerbaar ? Welke zijn de krachten ?
- Waar wil hij/zij naartoe ?
- Wat heeft hij/zij hierbij nodig ?

Het is niet zo dat deze vragen letterlijk worden gesteld maar het laat toe een zicht te krijgen op :

- De psychische kwetsbaarheden van de persoon
- De behoeften aan ondersteuning en zorg
- De verwachtingen van de persoon
- De adaptatie, reactie- en herstelmogelijkheden van de persoon

Hierdoor kunnen we op een transparante en persoonsgerichte manier op weg gaan met personen die psychisch lijden of te kampen hebben met problemen op vlak van geestelijke gezondheid.

De verwachtingen die de persoon heeft naar ondersteuning en op welke domeinen worden omschreven in een **begeleidingsovereenkomst**.

De persoon geeft meteen een signaal aan dat hij een wijziging wenst in de situatie waarin hij zich bevindt, voor welke domeinen, op welke manier hij/zij betrokken wil worden en waarover hij/zij de regie heeft of wenst te nemen. Deze informatie op vlak van de behoeften en verwachtingen, mogelijkheden van weerbaarheid of herstel worden op regelmatige tijdstippen met de persoon samen geactualiseerd. Waar mogelijk maken we ook een ecogram (netwerk van de persoon) op.

In 2023 hebben de 19 personen in begeleiding een begeleidingsconventie getekend.

Begeleiding bij voorbereiding en intrek van de huisvesting

De persoon krijgt ondersteuning bij de administratieve stappen die gerelateerd zijn aan de huisvesting (huur, elektriciteit, gas, plaatsbeschrijving, ondertekening van contracten, enz.) evenals de administratieve stappen naar inschrijving bij de gemeente, adreswijzigingen,...). In 2023 hebben we voor 14 personen de overdracht of transfert tussen de antennes van een OCMW of sociale dienst OCMW volbracht. Voor alle personen wordt nagegaan of ze recht hebben op een installatiepremie, verhuisvergoeding, de medische kaart, verhoogde tegemoetkomingen internet, ...

Voor de 19 personen wordt specifieke begeleiding gegeven rond het afsluiten van de energiecontracten en water evenals het aanvragen van de sociale tarieven in dit verband.

Deze begeleiding op vlak van deze woonfunctie wordt door het voltallig team samen opgenomen. We maken in deze fase geen opdeling dat deze begeleiding enkel tot het takenpakket van de huisjesjager of woningzoeker zou behoren. Vanuit de coördinatie wordt aan het team specifieke ondersteuning geboden op vlak van huurcontracten, plaatsbeschrijving en vragen in verband met energie. Deze fase is immers een belangrijk moment voor de persoon in zijn nieuwe context, en vraagt een hoge (intensieve) frequentie van contacten waarbij het volledig team best ingeschakeld wordt. De persoon kan aldus verder kennismaken met het voltallig team.

De logistieke organisatie van de verhuis

Voor de logistieke organisatie van de verhuis wordt eveneens het volledige team mee ingeschakeld.

Bij een groot deel van de bewoners zijn enkel zakken met kledij, en miniem wat kleine huisraad te verhuizen. Een aantal bewoners hebben wat materiaal kunnen bewaren in garageboxen.

In 2023 hebben we voor 11 personen een beroep gedaan op de verhuisdienst van de SIL.

We dienden in 2023 voor deze logistieke ondersteuning en montage van de meubelen ook een beroep te doen op de op de klusjesdienst van Initiatief Beschut Wonen. Dit is noodzakelijk gezien het dikwijls volzet zijn van de verhuisploeg van organisaties uit de non-profit sector. Verhuysfirma's die actief zijn op de private markt, zijn financieel niet haalbaar.

Voor 1 persoon hebben we in 2023 een beroep moeten doen op een verhuisfirma. Dit was omdat zowel de SIL als de klusjesdienst van Initiatief Antonin Artaud bezet was. De logistieke ondersteuning van de klusjesdienst Initiatief Antonin Artaud gebeurt ook voor:

- Renovatiewerken en terug bewoonbaar maken van een appartement/studio. In 2023 hebben ze de volledige renovatie en bewoonbaar maken gedaan voor 2 appartementen gelegen in de rue de Foulon te 1000 Brussel.
- De renovatie en terug bewoonbaar maken van 1 studio in Evercity na brandincident en bewoonbaar maken voor een volgende bewoner.

Overzicht logistieke ondersteuning klusjesdienst Initiatief Beschut Wonen Antonin Artaud voor intrek in een woning, 2023

- Inrichting/bewoonbaar maken en installatie meubelen van 4 appartementen in beheer van de vzw Antonin Artaud voor de dienst housing first
- Renovatie/bewoonbaar maken + installatie keuken van 2 appartementen in het kader van een samenwerking met asbl L'Ouvroir
- Voor 4 personen montage van de meubelen in samenwerking met de klusjesman Communa/Evercity
- Voor 2 personen een verhuis van materiaal opgeslagen in een garagebox
- Voor 1 persoon afhalen en installatie van een sofabed en frigo bij een vriend
- Voor 2 personen een aansluiting en installatie van een wasmachine
- Voor 2 personen plaatsen gordijnen + rails
- Voor 1 persoon installatie nieuwe siphon lavabo keuken
- Voor 1 persoon herstelling aansluiting lavabo en kranen badkamer
- Voor 1 persoon aansluiting/herstel douchekraan badkamer
- Voor 1 gezin herstelling verlichting salon
- Voor 2 gezinnen herstelling deurbel voordeur
- Voor 2 personen aansluiting fornuis keuken
- Voor 1 gezin herstellingen in 1 appartement aan plat dak, sanitair in keuken en badkamer
- Voor 2 gezinnen ontstopping leiding keuken
- Voor 1 gezin herstelling vlotter wc

Voor de aankoop van meubelen en kleine huisraad voor de bewoners doen we een beroep op:

- Voor 2 gezinnen de vzw Meubles du Coeur
- Voor de 19 begeleidingen de SIL van L'Îlot (Service d'Installation en Logement).

Voor 2 gezinnen hebben we bijkomend materiaal moeten aankopen bij IKEA dat niet beschikbaar was via Meubles du Coeur, SIL of andere kringloopwinkels.

Voor de instroom in de huisvesting met een niet-duurzaam karakter (bv. Evercity tot 2028) worden de personen in deze fase begeleid naar inschrijvingen in sociale huisvesting en sociaal verhuurkantoren. In een latere fase zal er een ondersteuning gebeuren op vlak van zoeken naar duurzame huisvesting.

7. Opdracht 3 - het aanbieden van intensieve begeleiding en ondersteuning

De personen die instromen in een voortraject of begeleiding hebben in de afgelopen 2 jaar op straat, in de publieke ruimte of in een noodopvang geleefd en dit gedurende minstens 6 maanden of minstens 1 jaar gedurende de voorbije 3 jaar. Deze personen kampen met psychische, medische en sociale problemen.

We richten ons tot de dakloze personen zoals omschreven in het artikel 100 van het Besluit van het Verenigd College betreffende de erkenning en de subsidiëring van de centra voor noodhulp en inschakeling evenals in overeenstemming met de Ethos Typologie Daklozen (Feantsa) categorie 1 & 2 gehanteerd bij de operatoren Housing First werkzaam in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Housing First Initiatief Antonin Artaud richt zich naar dakloze personen met complexe psychologische problemen. Dit betekent dat de personen op diverse levensdomeinen problemen hebben (gezondheid, geestelijke gezondheid, financieel, sociale contacten, zelfredzaamheid dagelijks leven, administratief, sociale rechten, activiteiten overdag,...).

Voor de hand liggend is de focus op huisvesting, maar er is bijzondere aandacht om in de loop van de opvolging gecoördineerde multidisciplinaire zorg aan te bieden op de dimensies "Activiteit", "Contact" en "Huisvesting".

Jaar	Aantal begeleidingen	Instroom naar huisvesting	Handhaving van de personen in huisvesting eind werkjaar
2022	7	4	4
2023	19 waarvan 1 prétraject	18	18

7.1. Profiel van de personen in begeleiding

Oorzaak van dakloosheid vermeld door de personen in begeleiding

De voornaamste oorzaak van dakloosheid vermeld door de personen die we begeleiden is voornamelijk te situeren in het niet meer kunnen betalen van de huur door het verlies van inkomen.

TABEL 4 - OORZAAK DAKLOOSHEID VERMELD DOOR DE PERSONEN, 2023

Leeftijd	Aantal
Het niet meer kunnen betalen van de huur omwille van:	6
- Faillissement	en 1 gezin
- Ziekte	
- Langdurige hospitalisatie	

Partnergeweld met het niet meer toegelaten worden tot de woning en waarbij de echtgenote geen inkomen heeft voor betalen van huur	3
Tijdens de asielprocedure leven in openbare ruimte, afwisselend bij landgenoten of vrienden, verblijf in een afbraakpand, uitzetting en geen betaalbare woning vinden.	2 gezinnen
Na de echtscheiding verlies van woning en wegens psychologische problemen niet in staat tot zoeken van huisvesting	2
Brand met uitzetting tot gevolg en herhuisvesting niet meer mogelijk via het sociaal verhuurkantoor	1
Instellingsverleden sinds adolescentie – intergenerationele armoede	1
Uithuiszetting wegens overlast huisdieren, ongedierte en hoarding	1
Ontslag uit gevangenis en geen huisvesting vinden- slapen in openbare overdekte ruimtes en gebouwen in opbouw langs de kanaalzone, soms bij vrienden,...	1
Verlies van geldig verblijfsrecht omwille van niet in orde brengen ID-kaart	1

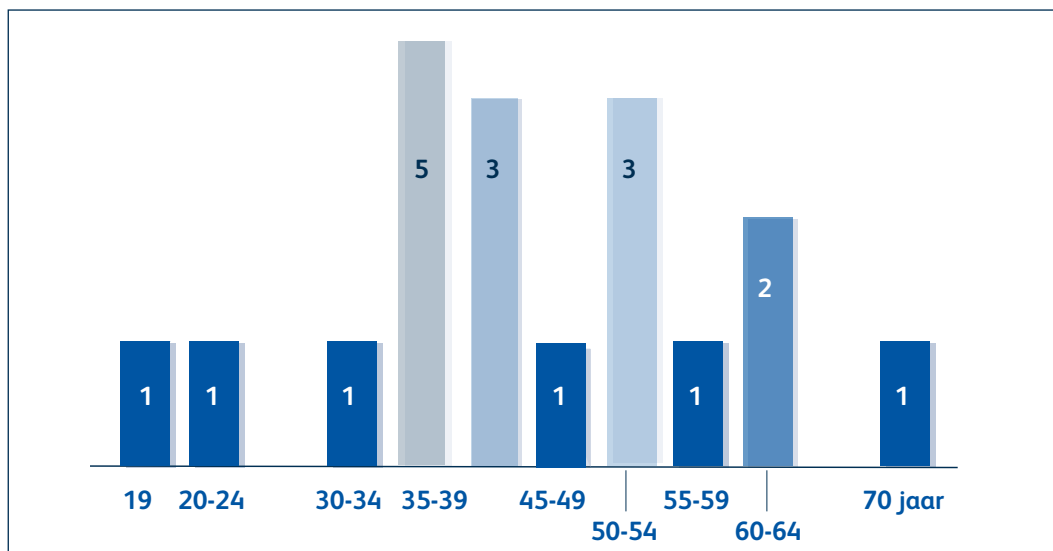
Periode van dakloosheid

10 personen (6 vrouwen, 4 mannen), leefden voordien in een situatie van meer dan 3 jaar dakloosheid.

Leeftijd

Het overgrote deel van de meerderjarige personen die we begeleiden behoren tot de leeftijdsgroep van de dertigers en de veertigers (n= 10), vervolgens de vijftigers tot 64-jarigen (n=6).

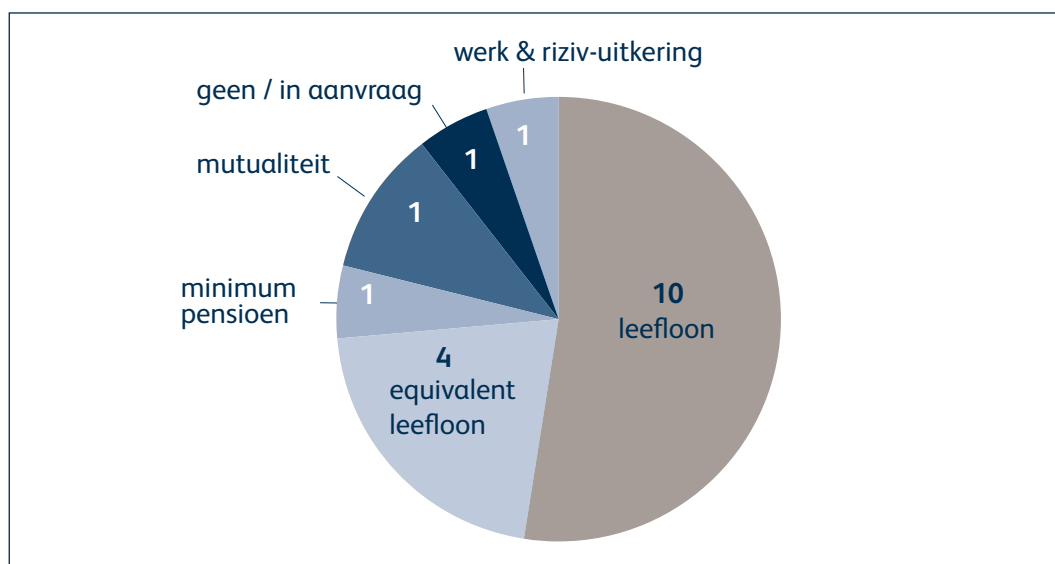
GRAFIEK 1 - LEEFTIJD PERSONEN IN BEGELEIDING, 2023

Inkomen

De overgrote meerderheid van de personen die we begeleiden heeft een inkomen van het OCMW (leefloon en equivalent leefloon). 12 personen hebben schulden al of niet via schuldeisers bij: energieleveranciers, telecombedrijven, ziekenhuizen, school, stockeerdiensten, justitie, vrienden, ...). 1 persoon heeft een bewindvoerder. Voor 7 personen hebben we een samenwerking met een dienst voor schuldbemiddeling kunnen bewerkstelligen.

GRAFIEK 2 - INKOMEN VAN DE PERSONEN IN BEGELEIDING, 2023

Het sociale netwerk

Een minderheid van de personen die we begeleiden geven aan nog contact te hebben met familie en de kinderen die niet meer inwonen. Overwegend zijn deze contacten zeer fragmentarisch. De contacten met vrienden verlopen gemakkelijker. Contacten met burens of in de wijk: in het project Communa Evercity hebben de bewoners een regelmatig contact met elkaar via de communautaire werking "Ploef". 6 bewoners hebben een relatie met een partner.

TABEL 5 - SOCIAAL NETWERK

Sociaal netwerk 2023	Aantal
Contact met familie (broers, ouders, tante,...)	1
Contact met niet inwonende kinderen	2
Contact met kinderen die geplaatst zijn	1
Contact met vrienden	3
Relatie met een partner	6

Opleiding niet voleindigd, hulp nodig bij taal, lezen, rekenen en schrijven

4 personen hebben de opleiding middelbaar onderwijs niet voleindigd in België.

5 personen hebben hun opleiding niet voleindigd in land van herkomst.

6 personen hebben onvoldoende kennis van de Franse taal, het Nederlands of het Engels. Ze hebben ondersteuning nodig om gesprekken aan te gaan met instanties op vlak van sociale financiële hulpverlening, administratie (gemeentebestuur), gezondheidszorg. Deze personen spreken enkel of voornamelijk het Dari (1), Palestijns-Jordaans (2), Berbers/Tamazight (2), Arabisch, Arabisch-Iraaks.

1 persoon kan niet lezen, schrijven of rekenen en hebben we kunnen oriënteren naar een lees- en schrijfgroep.

Fysieke gezondheidsproblemen en toegang tot eerstelijnsgezondheidszorg

Bij 11 personen is er een co-morbiditeit met chronische fysieke aandoeningen.

Het betreft chronische aandoeningen op vlak van hart- en vaat-aandoeningen, aandoeningen bewegingsapparaat (rug, gewrichten, spieren), astma, neurologische aandoeningen, diabetes.

Bij de opstart van de begeleiding diende voor alle personen een inschrijving in een medisch huis of toeleiding naar een huisarts te gebeuren. Geen enkele persoon heeft een tandarts of contact met instantie die tandzorg verstrekt.

Psychologische/psychiatrische problemen

Bij de 19 personen stellen we psychologische problemen vast die met ernstige belemmeringen in het sociaal en/of maatschappelijk functioneren gepaard gaan, waarbij de belemmering oorzaak en gevolg is van de psychologische problemen, en langdurig (ten minste enkele jaren). Deze problemen zijn niet strak in één diagnostische categorie te vangen. Meestal gaat het om een combinatie: depressie, verslaving, hostiliteit (= vijandigheid in denken en gedragingen), angst, wantrouwen, psychologische problemen ten gevolge van beleefde trauma's, wisselende stemmingen, zelfbeschadiging, impulsiviteit, verzameldrang,...

De belemmeringen die psychologische problemen teweeg brengen in hun dagelijks leven beperken de autonomie, de sociale relaties, zelfredzaamheid en verlopen in sommige situaties wisselend in de tijd.

Netwerkzorg of samenwerking in zorg/begeleiding vanuit meerdere instanties/disciplines (gezondheid, sociaal domein, activiteit, ...) zijn nodig, en ruimer dan het multidisciplinair team van een housing first dienst. De doelstelling is samen te komen tot een ondersteuning waarbij problemen herkend worden en dat ze ondersteuning in hun herstel toelaten. Dit proces vergt tijd, zeker bij personen die eerder negatieve ervaringen hebben gehad met geestelijke gezondheidszorg. Vanuit Housing First Antonin Artaud wordt daarom samengewerkt met Unmet Need en Pscot op vraag van de persoon voor de organisatie gecoördineerde zorg/gedeelde zorg.

Toxicomanie

6 personen geven zelf aan dat ze kampen met een verslavingsproblematiek. Het betreft een verslaving op vlak van chronische alcoholgebruik, slaap en kalmeringsmiddelen, neuropathische pijnstillers, cannabis, snuif-cocaïne, crack-cocaïne.

In contact met justitiële diensten

Twee personen die we begeleiden zijn in contact met justitiële diensten: een voorwaardelijke invrijheidsstelling (1), justitiële begeleiding in opdracht van gerechtelijke instantie (1).

Alleenstaanden met kinderen, gezinnen met kinderen/adolescenten

In 2023 begeleiden we 2 gezinnen met kinderen, 1 alleenstaande ouder met baby en 1 alleenstaande ouder in een prétraject met 2 kinderen die zijn kinderen wil laten inwonen. Momenteel verblijven deze kinderen bij een grootouder waar ook de (ex)partner verblijft.

De 2 gezinnen met kinderen hebben een ouder met een statuut van bescherming van het Commissariaat Generaal Vluchtelingen en Staatslozen. De kinderen maken deel uit van de begeleiding gezien ze in het kader van gezinshereniging nog niet zo lang in België verblijven. Zowel hun ouder(s) als de kinderen zelf komen uit conflict en oorlogsgebieden (Irak, Palestina).

TABEL 6 - LEEFTIJD KINDEREN IN DE GEZINNEN DIE WE BEGELEIDEN, 2023

Leeftijd	Aantal
16 jaar	2
10 jaar	1
8 jaar	1
5 jaar	2
2,5 jaar (peuter)	1
5 maanden (baby)	1

Risicofactoren aanwezig bij de kinderen die we begeleiden

Kinderen van ouders met psychische aandoeningen hebben een verhoogd risico op het ontwikkelen van psychosociale problemen. (KOPP = Kinderen van Ouders met Psychiatrische Problematiek). Tevens is er een verhoogd risico bij kinderen uit gezinnen met een zwakke maatschappelijke positie (= inkomen onder de armoedegrens, afhankelijk van voedselbedeling, schoolse achterstand gesignaleerd door leerkrachten, taalachterstand, sociaal isolement, ouder(s) in contact met justitie,....). De kans op psychosociale problemen neemt substantieel toe als kinderen uit een gezin komen waar meerdere van deze kenmerken tegelijkertijd voorkomen².

Of deze kinderen daadwerkelijk klachten ontwikkelen is afhankelijk van een aantal risicofactoren en beschermende factoren die zich op meerdere domeinen (ouder, gezin, kind, het bredere sociale netwerk, sociaal-economische positie van het gezin) voordoen en elkaar onderling beïnvloeden³.

² Vroegsignalering van psychosociale problemen, Postma S., RIVM, 2008

³ Model van ontwikkeling van KOPP-kinderen – Ouderschap en gezinsfunctioneren, in Netwerkpsychiatrie, samenwerken aan herstel en gezondheid, Mulders e.a., De Tijdstroom, 2020

In 2023 constateren we de aanwezigheid van volgende risicofactoren bij de kinderen die we begeleiden:

- Ze maken deel uit van een gezin met een inkomen onder de armoedegrens;
- De ouder(s) hebben trauma's beleefd (conflictgebied) of vallen onder justitiële begeleiding (geweldpleging);
- Ze zijn afhankelijk van voedselbedeling;
- Materiële deprivatie is aanwezig;
- Taalachterstand;
- Schoolse achterstand signaleerd door de leerkrachten;
- Geen vrijetijdsactiviteiten buiten de schooluren.

7.2. EEN INTENSIEVE ONDERSTEUNING EN BEGELEIDING OM ALS PERSOON ZO AUTONOOM MOGELIJK TE BLIJVEN WONEN

Al de personen die instemmen met de begeleiding door onze dienst Housing First formuleren hun vragen of klachten als een signaal dat er verandering nodig is in hun situatie maar omwille van hun onmacht hulp en ondersteuning nodig hebben. Voor de overgrote meerderheid van de personen betreft het een behoefte aan begeleiding die betrekking heeft op de basisbehoeften huisvesting, voeding, financiën, gezondheid, activiteit, contact. Zie ook tabel 7 in dit hoofdstuk "Overzicht van de gebieden waarrond de persoon begeleiding wenst". Vragen met betrekking tot hulp bij psychische problemen, verslaving, komen bij de aanvangsfase van de begeleiding in mindere mate aan de orde. Naarmate we meer met de persoon in contact treden en een vertrouwensband kunnen opbouwen, komen deze hulpvragen wel aan bod.

Ze worden dan benoemd onder de vorm van:

- Hoe de persoon het psychisch lijden ervaart (verminderen van isolement, slaapproblemen, verdriet, vermoeidheid, zinloosheid, kwaadheid en agressie, wisselen van emoties, zich bedreigd voelen, aanwezigheid van anderen horen en zien in de woonruimte die bedreigen, ...).
- Tijdens de begeleiding in interactie met de omgeving waarbij de persoon zich uit via intrusief en agressief gedrag, onvoorspelbare emoties, verwarrende denkpatronen en communicatie, terugtrekkend en afwijzend gedrag,.... Deze momenten worden met de persoon besproken wanneer de persoon hiervoor open staat en zich veilig/rustig voelt.

De begeleiding van de dienst Housing First Antonin Artaud is persoonsgericht en zo lang als nodig om als persoon zo autonoom mogelijk te blijven wonen. De persoon maakt de keuzes binnen welke domein(en) hij een ondersteuning wil, op welke manier dit voor hem/haar verloopt. De persoon behoudt de regie over welke stappen hij/zij hierbij onderneemt al of niet samen met de begeleider.

De gebieden waarrond de personen begeleiding/interventies wensen

Al de personen die instemmen met de begeleiding door onze equipe Housing First formuleren hun klachten als een signaal dat er verandering nodig is in hun situatie maar omwille van hun onmacht/onvermogen hulp en ondersteuning nodig hebben.

Voor de overgrote meerderheid van de personen betreft het een behoefte aan begeleiding die betrekking heeft op de basisbehoeften huisvesting, voeding, financiën, gezondheid, opleiding, werk, contact. Vragen met betrekking tot hulp bij mentale problemen, verslaving komen bij de aanvangsfase van de begeleiding in mindere mate aan de orde. Naarmate we meer met de persoon in contact treden en een vertrouwensband kunnen opbouwen, komen deze hulpvragen wel aan bod. Ze worden dan benoemd onder de vorm van:

- Hoe de persoon het psychisch lijden ervaart (verminderen van isolement, slaapproblemen, verdriet, vermoeidheid, zinloosheid, kwaadheid en agressie, wisselen van emoties, aanwezigheid van anderen horen en zien in de woonruimte die bedreigen, ...)
- Tijdens de begeleiding in interactie met de omgeving waarbij de persoon zich uit via intrusief en agressief gedrag, onvoorspelbare emoties, verwarrende denkpatronen en communicatie, terugtrekkend en afwijzend gedrag,....

TABEL 7 - OP WELKE GEBIEDEN VERWACHT DE PERSOON ONDERSTEUNING/
BEGELEIDING, 2023

	Aantal personen
Huisvesting (<i>vinden van, intrede, wetgeving,...</i>)	19
Materiële behoeften ivm installatie, kook- en eetgerief, lichaamshygiëne, poetsen,....	19
Inkomen, financiën	19
Administratie, digitale ondersteuning	17
Fysieke gezondheid, medicatie, toegang tot dokter	16
Voeding	14
Verminderen van isolement	11
Activiteiten overdag, het hebben van betaald werk	10
Zorg voor de kinderen/ contact met kinderen terug mogelijk maken	6
Basisonderwijs/opleiding kinderen	3
Vervoer/ toegang mobiliteit verhogen	3
Toxicomanie	3
Contact met justitie/justitie-assistent/advocaat	2
Relatie met partner	2

Als personen enkele maanden begeleid worden, merken we een evolutie in de behoeften en gebieden waarrond ze ondersteuning wensen. Nadat ze gehuisvest zijn en wanneer de financiële/materiële en administratieve behoeften (verblijf en inschrijving) in behandeling zijn, merken we meer vragen op vlak fysieke gezondheid, het verminderen

sociaal isolement, het hebben van een activiteit of werk, behoeften van de kinderen. In het project Evercity dienen we in deze fase ook meer begeleidingsactiviteiten te verrichten in functie van de bemiddelingsprocedure met burens (onenigheden, ruzies, ...). Dit gebeurt steeds in samenwerking met de bevoegde persoon van Communa/Evercity.

In 2023 gebeurde op volgende domeinen een ondersteuning of begeleiding:

Begeleiding op vlak van inkomen/financiën

- Bij de 19 personen in begeleiding gebeurde een dossierbehandling in functie van een leefloon aanvragen, huurwaarborg, installatiepremie, requisitorium, medische kaart, terugbetaling van geneesmiddelen, regularisering van de mutualiteit, aanvraag verhoogde tegemoetkoming, aanvraag erkenning handicap en tegemoetkoming, het sociaal tarief, sociaal tarief, attesten voedselbedeling,...
- De begeleiders zijn in contact met 4 antennes van het OCMW 1000 Brussel, de antenne in Haren en 2 diensten van het OCMW Evere, het OCMW Anderlecht.
- Verder gebeurt ook toeleiding voor een huurtoelage bij naar Fonds de Logement, of het Fonds Tremplin bij L'Ilôt voor de huurwaarborg.
- Voor 10 personen verloopt de betaling van de huur rechtstreeks aan de verhuurder via een automatische opdracht OCMW, 1 persoon staat onder een bewindvoerder en bij 2 personen verloopt de betaling van de huur via automatische opdracht bank.

Begeleiding op vlak van schuldbemiddeling

- Voor 9 personen en 2 gezinnen werden de aanvraag ingeleid naar een dienst voor schuldbemiddeling. De 19 personen in begeleiding worden ondersteund op vlak van budgetbeheer.

Begeleiding op vlak van voedselpakketten

- 8 personen hebben we toe geleid naar de voedselbank
- 2 personen dienen ook vergezeld te worden voor het afhalen van de voedselpakketten
- 4 personen waarvan 1 gezin werden toegeleid naar de sociale kruidenier Les Capucines

Begeleiding op vlak van fysieke gezondheid -toegang eerstelijnsgezondheidszorg

- Bij de opstart van de begeleiding diende in 2023 voor alle personen een inschrijving in een medisch huis of toeleiding naar een huisarts te gebeuren.
- Tevens gebeurt de opvolging of de medicatie op voorschrift kan verkregen worden. (financiering, afhalen bij de apotheek,...).

Begeleiding op vlak van geestelijke gezondheidszorgproblemen

- 11 personen hebben we kunnen toe leiden naar een dienst geestelijke gezondheidszorg. Voor 2 personen gebeurde dit in samenwerking met collega's van Unmet Need.
- We trachten tevens opnames in een psychiatrische ziekenhuis te voorkomen en daarom werken we samen met de diensten geestelijke gezondheidszorg (langdurige zorg in het kader van de mobiele functie MOVEOplus)
- We hebben een samenwerking met de mobiele crisisequipe TANDEmplus indien de persoon zich in een crisissituatie bevindt. In 2023 deden er zich geen crisissituaties voor.

Begeleiden op vlak van digitale toegankelijkheid

- De aanvragen sociaal tarief internet gebeurde voor de 19 personen.
- Er is tevens een opvolging van de contacten met de providers en de contracten die worden afgesloten.

Begeleiding op vlak van toxicomanie

De begeleiding bestaat uit waar mogelijk toe leiden naar ambulante opvolging in samenwerking met gespecialiseerde diensten zoals COVER. Tevens besteden we aandacht aan preventie op vlak van risico-gebruik, evenals begeleiding op vlak van activering, stimuleren van sociaal contact buiten het dealersnetwerk.

3 personen geven aan dat ze kampen met een verslavingsproblematiek. Het betreft chronische alcoholgebruik, slaap en kalmeringsmiddelen, cannabis of cocaïne. Tevens begeleiden we 2 personen in een voortraject met verslavingsproblematiek waarvan 1 gebruiker heroïne en 1 gebruiker alcohol, cocaïne en cannabis.

Begeleiding op vlak van zelfzorg, hygiëne

Bij 5 bewoners gebeurt een specifieke begeleiding op vlak van zelfzorg, wassen van kledij, lichaamsverzorging,....

Begeleiding op vlak van toegang mobiliteit

- Aanvraag MIVB -abbonementen voor personen gerechtigd op (equivalent) leefloon.
- Aanvragen voor sociaal vervoer voor verplaatsingen die niet met openbaar vervoer kunnen
- Aanvragen vervoer via mutualiteit voor consulten en behandelingen.

Begeleiding op vlak van activiteit, sociale contacten

- 10 personen werden toegeleid naar diensten die activiteiten organiseren, vrijwilligerswerk of opleiding bijvoorbeeld: Dienstencentra (Het Anker, Het Forum), laagdrempelige ontmoetingsplaats (Circuit, PSC Houthulst, Hobo,...), wandelgroep voor vrouwen, ...
- 1 persoon wenst een beroep te doen op de jobcoach van Jobparcours.
- 4 personen hebben we toegeleid naar een taalopleiding.
- Voor alle personen worden de mogelijkheden van tickets artikel 27 aangevraagd.
- Voor 2 personen werd een abonnement aangevraagd bij het OCMW voor toegang fitnessclub.
- 3 personen werden ingeschreven bij "Vakantie voor Iedereen".

Begeleiding van de kinderen

Gezien de recente instroom van 3 gezinnen met kinderen focust de begeleiding zich in deze fase op:

- Contact met school voor bijkomende taalopleidingen, zorgleerkracht, PMS,....
- Medische opvolging samen met de ouders voor 2 kinderen (hydrocefalie, 1 kind met frequente bezoeken aan ziekenhuis/specialist).
- Digitale toegang (beschikbaarheid van laptop).

Vervolgens werden bij het aanbreken van de schoolvakantie de mogelijkheden verkend van taalvakanties, sport, spel, jeugdwerking,....

Begeleiding bij het onderhoud van de woning – leven in de woning

- 3 personen krijgen specifieke begeleiding in verband met het verzamelen van objecten in hun studio, evenals het poetsen.
- 1 persoon krijgt nauwe opvolging en sensibilisering rond brandgevaar, koken en uitzetten van apparaten.
- 2 personen krijgen specifieke begeleiding in verband met de huisdieren (katten, 1 hond).
- Voor 2 gezinnen hebben we een sensibilisering en behandeling voor kakkerlakken ingesteld door een gespecialiseerde firma.
- Voor 1 gezin hebben we een behandeling voor bedwantsen ingesteld door een gespecialiseerde firma en wordt de sensibilisering opgenomen door de woningzoeker.
- Alle personen krijgen door de begeleiders gerichte en regelmatige sensibilisering rond energieverbruik, het beperken van het verbruik evenals wordt het sociaal tarief aangevraagd waar het mogelijk is. In het project Evercity wordt vanaf 2024 de mogelijkheid voorzien om via individuele tellers het sociaal tarief aan te vragen.
- Alle personen krijgen door de begeleiders een gerichte en regelmatige sensibilisering rond ongedierte en parasieten in huis. Bij vermoeden van bedwantsen of kakkerlakken doen we een beroep op een gespecialiseerde firma die tot nu toe de inspectie gratis verricht.
- Bij 1 persoon waar het appartement gelegen is bij het kanaal in Anderlecht gebeurt er een sensibilisering voor de aanwezigheid van ratten op het terras en hoe vermijden dat deze in het appartement binnen komen.

8 Opdracht 4 - organisatie van de intensieve ondersteuning en begeleiding

8.1. Frequentie en plaats van de interventies, begeleidingen

In 2023 werden 567 face to face contacten geregistreerd voor de 19 personen in begeleiding waarvan 2 gezinnen en 1 alleenstaande ouder.

Bijna de helft van deze ontmoetingen vinden plaats aan huis (48%). 31 % Van de contacten gebeuren in een andere organisatie waarbij de begeleiders de persoon

TABEL 8 - PLAATS VAN HET FACE-TO FACE CONTACT, 2023

Plaats van het face-to face contact	Aantal contacten
Aan huis	270 (48%)
In een organisatie (OCMW, medisch huis, centrum GGZ, ziekenhuis, mutualiteit, ...)	177 (31%)
In een instantie specifiek voor huisvesting (SIL, kringloopwinkels, bezoeken huizen op privémarkt...)	38 (7%)
Plaatsen i.v.m. materiële hulp ivm voedsel, pharmacie, kleding, digitaal,.....	29 (5%)
Openbare ruimte (park, café, sociaal restaurant, lieu de lien...)	53 (9%)
Totaal	567 face to face contacten

Daarnaast zijn er ook de contacten van de begeleiders via telefoon, mail, chat,... met de hulpverleningsinstanties voor afspraken, dossieropvolging,..... Deze gebeuren zo veel mogelijk samen en met betrokkenheid van persoon.

In 2023 tellen we op weekbasis per psychosociaal begeleider een 6 begeleidingscontacten face to face. We stellen vast dat naarmate het tijdstip van intrek in de woning dichterbij komt en een kleine periode erop volgend, de frequentie van de persoonlijke contacten per week voor 1 persoon kan variëren naar 2 tot 3 persoonlijke contacten per week. Dit is eveneens het geval indien de persoon zich in een situatie van herval of instabiliteit bevindt.

Met het perspectief op de uitbreiding van de equipe tot een multidisciplinair team (4,5 VTE) zullen deze begeleidingscontacten meer in balans met de beschikbare werktijd georganiseerd kunnen worden per VTE.

Ligging van de appartementen/studio's – verplaatsingstijd begeleidingen

Het merendeel van de personen die we begeleiden zijn woonachtig in de studio's en appartementen die we aanbieden in de Vijfhoek/Pentagon, 4 personen verblijven in 1140 Evere (Evercity), 1 persoon in 1130 Haren en 1 persoon in 1070 Anderlecht. Deze wooneenheden zijn gemakkelijk bereikbaar met openbaar vervoer (bus, metro) en de begeleiders beschikken ook over fietsen om de verplaatsingen te doen.

8.2. De organisatie van de intensieve begeleiding

In duo of binôme

Het is de bedoeling om de begeleidingen zoveel mogelijk in duo (binôme) te doen. Gezien we in 2023 maar met 3 hulpverleners zijn gebeurt het overgrote deel van de face to face contacten door 1 referentiehulpverlener. Bij personen waarbij we menen dat de contact met 1 hulpverlener risicovol is, (agressie, ongepast gedrag,...) of instabiel of wanneer de persoon in een periode van herval zit, wordt er wel in duo gewerkt. De bespreking en inschatting hiervan gebeurt op het teamoverleg. In 2023 was het werken in duo/binôme van toepassing bij 4 bewoners.

Voor 4 andere personen organiseren we op regelmatige basis sommige begeleidingsmomenten in samenwerking met de maatschappelijk werkers van de dienst huisvesting van het OCMW 1000 Brussel.

Gedeelde zorg – het multidisciplinaire kader – de verschillende levensdomeinen of intersectorale werking

Gezien de personen kampen met complexe problemen op verschillende levensdomeinen opteren voor de organisatie van een gedeelde zorg in samenspraak met de persoon. Vanuit onze ervaring met complexe psychiatrische problemen bij personen die zelfstandig in de stad wonen, wensen we zoveel mogelijk een model van gedeelde zorg dat multidisciplinair en mobiel is aan te bieden. Andere diensten betrekken in de zorg maakt personen minder afhankelijk van 1 organisatie. Daarnaast biedt het delen van zorg met andere diensten een beter kwaliteit en grotere garantie op het respecteren van de vragen van de persoon. Het accent ligt op de (her)opbouw van het professionele en sociale netwerk van de persoon evenals op “activiteit”. Aan de instroompartners van de 1e lijn en de functie 0.5 wordt gevraagd betrokken te blijven in de zorg. We realiseren momenteel voor 11 personen een gedeelde zorg waarbij hulpverleningsinstanties op gestructureerde wijze betrokken zijn in de zorg/begeleiding. Een overzicht van deze diensten en partners is terug te vinden onder de rubriek 8 “Partnerschappen waarmee een samenwerking werd gerealiseerd in 2023 - Partners voor instroom en de organisatie van de gedeelde zorg”.

Voor het multidisciplinaire kader voorziet het Besluit 4,5 VTE – in de loop van 2023 hebben we een facultatieve subsidie toegewezen gekregen voor 2,5 VTE. Met inbreng van eigen middelen, expertise via samenwerking in een netwerk realiseren we een multidisciplinariteit voor een begeleiding van 19 personen.

Coördinatie van zorg

Omdat het personen betreft met een complexe vraagstelling is in de langdurige zorg regelmatige coördinatie van de verschillende hulpverleners dikwijls aangewezen. Hiervoor doen we een beroep op Unmet Need en PsyCot. In 2023 gebeurde een samenwerking met Unmet Need voor 2 personen.

Begeleiding is mobiel, flexibel - intensief

De begeleidingen gebeuren via face to face contact en gebeuren aan huis, in een organisatie of openbare ruimte (sociaal restaurant, lieu de lien, park,...). Het huisbe-

zoek is een middel. Wanneer het minder goed gaat met de persoon (herval) blijven we in contact met de persoon (nabijheid) en verhogen we de frequentie van de contacten voor langere tijd.

We beschouwen de begeleiding als een proces naar een grotere autonomie van de persoon en dus ook tijdelijk, zonder dat dit betekent dat we een eindperiode van de begeleiding vooropstellen. In die zin willen we zoveel mogelijk de woningen - die we ter beschikking hebben via onze conventies met de sociale woningen - ter beschikking houden voor personen waarvoor de begeleiding minder intensief wordt. Gezien de krapte op de woningmarkt, zullen we deze optie op dit moment niet kunnen realiseren. Wel voorzien we in onze intakeprocedure een aanvraag tot kandidaatstelling voor een sociale woning of inschrijving bij een sociaal verhuurkantoor.

Jaarlijks evaluatiegesprek en actualisering van de begeleidingsovereenkomst

Het inspelen op de verwachtingen/vragen van de persoon. De persoon wordt op regelmatige tijdstippen gevraagd naar de tevredenheid evenals voor de bijsturing/actualisering van de begeleidingsovereenkomst. Voor het jaarlijks evaluatiegesprek van de persoon gebeurt dit aan de hand een gestructureerd gesprek – dialoogmethode. Eind 2023 hebben we dit voor 1 persoon voorbereid in het team (werkwijze betrokkenheid van de persoon). Het gesprek met de betrokken persoon vond begin 2024 plaats.

Er wordt een **wekelijkse permanentie** georganiseerd op 2 tijdstippen (dinsdag en vrijdag van 9 tot 14 u), evenals kan de persoon – buiten deze permanentie – de dienst contacteren.

De dienst Housing First zit ingebed in een netwerk HERMESplus waar er wordt samengewerkt met het oog op de organisatie van een communautaire geestelijke gezondheidszorg/netwerkpsychiatrische zorg. Waar nodig kunnen we een beroep doen op TANDEMplus (mobiele crisiszorg), MOVEOplus (langdurige zorg), Unmet Need en PsyCot (coördinatie van zorg), Reboot (tewerkstelling), Circuit, ...

In 2023 werkten we voor 4 bewoners samen met één van deze diensten.

9. Opdracht 5 - Teamontwikkeling en werking

9.1. Ontwikkeling van het team en ontwikkeling van het begeleidingsmodel

De ontwikkeling en de coaching van het team gebeurt door de coördinatie. **De ontwikkeling van het begeleidingsmodel Housing First** gebeurt samen met het team.

Er zijn wekelijks 2 teamvergaderingen (dinsdagvoormiddag en vrijdagvoormiddag) waarop wordt besproken:

- de exploratie en organisatie van de kandidaturen/aanvragen;
- de weekplanningen en afspraken;
- de lopende begeleidingen;
- de uitwisseling van goede praktijken of informatie met betrekking tot de reglementeringen toegang en behoud van huisvesting of sociale rechten (financiële hulp, schuldbemiddeling, materiële hulp, toegang gezondheidszorg,...);
- conceptontwikkeling van het begeleidingsmodel Housing First aan de hand van de praktijkervaringen en de expertise die opgebouwd werd op vlak van in contact treden en begeleiding mogelijk maken van personen met ernstige psychologische problemen.

Deze ondersteuning op vlak van expertise GGZ en netwerkpsychiatrie gebeurt door :

- de senior psycholoog die de teamvergaderingen bijwoont;
- de expertise-inbreng vanuit het netwerk HERMESplus;
- indien noodzakelijk doen we ook een beroep op de psychiatrische functie van CSM DGGZ Antonin Artaud.

De coördinatiefunctie wordt opgenomen door 2 personen (ter beschikking gesteld door Initiatief Antonin Artaud) en werd in 2022 en 2023 niet gefinancierd. Gezien het beperkt budget dat ook in 2023 kon betoelaagd worden opteerden we in overleg met de GGC om opnieuw voorrang te geven aan de aanwerving van psychosociaal begeleiders en een ervaringsdeskundige.

De begeleiding en coaching zet in op:

- het ondersteunen in het ontwikkelen en uitvoeren van het divers takenpakket van de teamleden in relatie tot de verwachtingen en begeleidingsbehoeften van de personen. De inhoud van deze taken zijn complex (bvb. snel evoluerende reglementeringen op vlak van energie, inkomen, internet sociaal tarief,...) en het ter beschikking stellen van de nodige informatie is cruciaal.
- het faciliteren van kennisdeling en uitwisseling ervaringen alsook de samenwerkingsbereidheid met het oog op begeleidingen in binôme/duo of wanneer voor sommige begeleidingen /opdrachten een samenwerking nodig is.
- Het verdelen van het werk en de ervaren werkdruk over de teamleden en te faseren in relatie tot de beschikbare middelen en intensiteit van de begeleiding.
- het faciliteren van de betrokkenheid van elk teamlid bij de exploratie van nieuwe aanvragen en de intrek in een woongelegenheid.

- Hanteren in de begeleiding van het protocol wegwijs bij klachten - GDPR en de begeleidingsovereenkomst:
  - Waarin de relatie tussen de hulpverlener en hulpvrager gekaderd wordt;
  - De rechten van de hulpvrager gewaarborgd wordt;
  - De bemiddeling verloopt via de Ombudsdienst van het Overlegplatform GGZ Brussel-Hoofdstad.
- Ontwikkelen en faciliteren van de registratie (begeleidingsdossier).
- Jaarlijks evaluatiegesprek met de personen die we begeleiden met het oog op bijsturing en goed in te spelen op de vragen tijdens de begeleiding.
- Netwerking met partnerorganisaties met het oog op samenwerking voor instroom van personen, en gedeelde zorg.

We gebruiken een APP op gsm waardoor we elke dag met elkaar in contact staan evenals hebben de teamleden een laptop en gsm ter beschikking om ter plaatse de nodige contacten en digitale aanvragen en begeleidingen te kunnen doen samen met de bewoners.

9.2. Teamsamenstelling

De financiering in 2023 liet toe om 2,5 VTE medewerkers aan te werven. In 2023 werden 2 VTE voor de psychosociale begeleiding aangeworven en 0,5 VTE ervaringsdeskundige die ook kennis heeft van het Arabisch/ verschillende Berbertalen/Tamazight.

We opteren hierbij voor:

- een profiel van maatschappelijk werkers omdat heel wat dakloze personen met een psychische kwetsbaarheid een ondersteuning nodig hebben op vlak van opbouw en toegang tot sociale, financiële, huisvestings-, verblijfs-, huur, gezondheidsrechten. Dit betreft een complexe en snel evoluerende materie (bv. energiereglementering, verblijfs- en inschrijvingsreglementering,...).
- Personen met ervaring in de begeleiding van de problematieken waarmee daklozen te kampen hebben en kennis van andere talen dan het Frans en het Nederlands.
- Indien mogelijk voltijdse contracten in een statuut van onbepaalde duur in plaats van een opeenstapeling van deeltijdse contracten.

Gezien de diversiteit van de opdrachten in relatie tot de begeleidingsbehoeften van de bewoners opteren we voor maatschappelijk werkers:

- met ervaring met personen met complexe psychologische problemen en dakloosheid.
- met kennis en ervaring in financiële, administratieve, materiële, sociale rechten, reglementering in het verwerven en behoud van huisvesting,
- met kennis en ervaring op vlak van netwerkopbouw, vaardigheden in het opbouwen en ondersteunen van professionele en sociale netwerken rondom de persoon
- met kennis over begeleiden in een context van ouder met kinderen (gezinscontext). Kennis van jeugdhulpverlening en trauma's bij kinderen (KOPP).

In 2023 werd de werking van de dienst versterkt mits inbreng van eigen middelen via de vzw Initiatief Antonin Artaud voor:

- de 0,5 VTE coördinatiefunctie;
- de supervisie en coaching van het team door een senior psycholoog;
- de functie van 1 VTE woningzoeker werd in 2023 bijkomend opgenomen door de coördinatiefunctie;
- de personeels- administratieve ondersteuning en overhead.
- de logistieke ondersteuning via de klusjesdienst Initiatief Antonin Artaud

In 2023 gebeurde ook de functieomschrijvingen voor de coördinator, de psychosociale begeleiders, de woningzoeker, de psycholoog, de ervaringsdeskundige.

We hebben een samenwerking met CAW Brussel waardoor er 0,80 VTE ter beschikking kan gesteld worden aan de dienst Housing First Antonin Artaud. De concrete invulling van 0,80 VTE zal in maart 2024 kunnen gebeuren. In deze samenwerking engageren we ons om naast de voorziene 24 plaatsen toegewezen door de gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, in 2024 ook 4 bijkomende plaatsen in te vullen die werden toegewezen door de Vlaamse Gemeenschap aan het CAW.

Begin 2024 hebben we een toezegging gekregen vanwege de GGC en het Verenigd College GGC dat we een facultatieve subsidie voor 2024 voor een uitbreiding van het team zodanig dat we kunnen werken als een multidisciplinair team (4,5 VTE). Hierdoor kunnen we het team versterken met de woningzoeker en de coördinatiefunctie.

9.3. Deelname van het team aan vormingsactiviteiten en uitwisseling goede praktijken met externe organisaties

Door de 3 teamleden werd in 2023 deelgenomen aan volgende vormingen/praktijkuitwisselingen:

09.01.2023	Werkbezoek aan Kadans, housing first Antwerpen (Eva De Bie), methodologie, ketenaanpak GGZ en housing first
16.01.2023	Groupe de travail “interprétariat et santé mentale” organisée par la Ligue Bruxeloise Santé Mentale
17.02.2023	Naar een Regionaal Masterplan tegen Dakloosheid, Bruss’Help
09.03.2023	Echange de pratiques sur le Logement organisée par l’asbl L’ilot
14 .03.2023	Formation Méthodologie Housing first organisée par HousingFirst Belgique (SPP-Intégration sociale-Tour des Finances)
21.03.2023	Formation Méthodologie Housing first organisée par HousingFirst Belgique (SPP-Intégration sociale-Tour des Finances)
28.03.2023	Formation Méthodologie Housing first organisée par HousingFirst Belgique (Maison de l’habitat de Namur, avenue Albert 1 ^{er} 95 à Namur)
08.04.2023	Recht op vakantie voor iedereen – Rap op Stap – Hoe word ik een Fonzie
17.04.2023	Groupe de travail “santé mentale/interprétariat” organisé par la LBSM

20.04.2023	Gestion des conflits, échange de pratique et procédures en concertation avec Communa/Evercity
24.04.2023	Opleiding verhoogde tegemoetkoming, BIM, OCMW 1000 Brussel
31.05.2023	Tweedaagse basisvorming verblijfsrecht, Agentschap Integratie en Inburgering Vlaanderen
07.06.2023	Tweedaagse basisvorming verblijfsrecht, Agentschap Integratie en Inburgering Vlaanderen
14.06.2023	RBDH du “Bonnes pratiques en matière de recherche de logement avec ou pour les candidates locataires”.
22.06.2023	Les dispositifs anti-discrimination au logement, RDBH
08.09.2023	Formation introductive : le processus de domination conjugale – AMA
15.09.2023	Formation introductive : le processus de domination conjugale – AMA
26.09.2023	Intervision agressivité – Féd. BICO
21.11.2023	Echange de pratique logement – l’Ilôt
22.11.2023	Vorming over ongedierte en parasieten tijdens huisbezoeken: hoe een overdracht vermijden. Preventiedienst Familiehulp

Netwerking naar de operatoren Housing First werkzaam in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Deelname aan de maandelijkse vergaderingen van de Coupole Operatoren Housing First
- Deelname aan Les Midis Housing First en aan de werkgroep huisvesting met de 7 operatoren housing first in het Brussels Gewest
- Contactname met Doucheflux en Dune (2 opstartende initiatieven housing first), in het voorjaar 2023.

Netwerking naar koepels, federaties op niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Lidmaatschap van de Dienst Housing First Antonin Artaud aan de Bico Federatie. Voor de procedure aanvraag werden 3 overlegmomenten georganiseerd.

10. PARTNERSCHAPPEN EN SAMENWERKING GEREALISEERD IN 2023

In de loop van het voorbije jaar werd er constructief samengewerkt met verschillende organisaties uit verschillende sectoren zowel voor de verwerving van huisvesting, de instroom, de gedeelde zorg, uitwisseling van goede praktijken.

Vzw Initiatief Antonin Artaud stelt 4 appartementen ter beschikking voor de Dienst Housing First Antonin Artaud gelegen in de Kazernestraat 48, 1000 Brussel. Daarbij zijn er 4 appartementen in prospectie voor een gebouw gelegen in 1080 Molenbeek via CSM DGGZ Antonin Artaud, Groot Godshuisstraat 10, 1000 Brussel.

Partners voor huisvesting

- Communa/Evercity, rue Gray 171, 1050 Bruxelles. Evercity 4 studio's + Community werking ter plaatse
- Foyer Laekenois, avenue de l'arbre Ballon 5A, 1020 Brussel. Conventie voor een toewijzing van jaarlijks 3 studio's aan de vzw Initiatief Antonin Artaud.
- Le Logement Bruxellois, rue du Cardinal Mercier 37, 1000 Brussel. Conventie voor een toewijzing van jaarlijks 1 studio aan de vzw Initiatief Antonin Artaud.
- SVK Baita, Henegouwenkaai 29, 1080 Brussel. Samenwerkingstoezegging voor 2 studio's gelegen in 1070 Anderlecht.
- Infirmières de Rue, rue Gheude 21, 1070 Anderlecht. Samenwerkingsovereenkomst voor het ter beschikking stellen van 2 appartement in 1130 Haren
- Asbl L'Ouvroir vzw, Bodeghemstraat 78-82, 1000 Brussel. Samenwerkingsovereenkomst voor het ter beschikking stellen van 2 appartementen (1 appartement in rue du Foulon 46 3de verdieping 1000 Brussel & 1 appartement in rue du Foulon 48, 2de verdieping, 1000 Brussel).
- Brudomo via de samenwerking Dienst Huisvesting OCMW 1000 Brussel. 1 appartement gelegen in rue du Canal 12B 1, 1000 Brussel.
- Samenwerking met de Dienst Huisvesting OCMW Brussel voor instroom in huisvesting in beheer door het OCMW Brussel.
- AIS Hector Denis, Parijsstraat 35, 1140 Evere: conventie voor toewijzing 4 wooneenheden in 2024.

Partnerschap met CAW Brussel voor toewijzing 0,80 VTE aan het team vanaf maart 2024 voor de realisatie van 4 begeleidingen voor personen met Housing First profiel op jaarbasis.

Partnerschappen in het kader van artikel 108 (Besluit 2019) via samenwerkingsovereenkomst - functionele binding vzw Initiatief Antonin Artaud:

- DGGZ/CSM Antonin Artaud, Groot Godshuisstraat 10, 1000 Brussel als dienst geestelijke gezondheidszorg
- CHU Brugmann, A. Van Gehuchtenplein 4, 1020 Brussel als Psychiatrisch Ziekenhuis
- CHU Sint-Pieters, Hoogstraat 290, 1000 Brussel, voor de psychiatrische eenheid.

Partners voor instroom en de organisatie van de gedeelde zorg

- DGGZ Antonin Artaud, rue du grand hospice 10, 1000 Bruxelles. Partner gedeelde zorg – ambulante begeleiding.
- Circuit, rue du cirque 7B, 1000 Bruxelles. Laagdrempelige ontmoetingsplaats – ankerpunt voor de personen die een beroep doen op de dienst housing first
- OCMW Brussel, dienst huisvesting (Catherine De Brabanter en Elza Bednarczyk), rue Haute 298A, 1000 Bruxelles, afspraken gedeelde zorg begeleidingen, instroom kandidaten.
- Antenne Artois OCMW Brussel, Artesiëstraat 4, 1000 Brussel. Samenwerking gedeelde zorg – instroom kandidaten.
- Antenne Anneessens OCMW Brussel, Dam 14, 1000 Brussel. Samenwerking gedeelde zorg – instroom kandidaten.
- Antenne Sint-Rochus, OCMW Brussel, Antwerpsesteenweg 35, 1000 Brussel.
- Samu Social, rue de petite rempart 5, 1000 Bruxelles. Instroom kandidaten.
- CGG Brussel, Vaartstraat 65, 1000 Brussel met de 4 deelwerkingen. Instroom kandidaten en gedeelde zorg.
- Hôpital Erasme, service psychiatrie, route de Lennik 808, 1070 Anderlecht
- Cover(Lama), rue Rensfort 16, 1080 Molenbeek. Mobiele functie voor problematiek verslaving en psychologische problemen: Gedeelde zorg en instroom. Voor 1 gezin is er een systematische samenwerking voor de wekelijkse huisbezoeken.
- MOVEOplus, mobiele équipe voor langdurige zorg met verschillende ankerpunten in Anderlecht, Sint-Jans-Molenbeek en Pentagon 1000 Brussel in samenwerking met de diensten geestelijke gezondheidszorg. Samenwerking gedeelde zorg.
- SSM Le Méridien, Middaglijnstraat 68, 1210 Sint-Joost Ten Node. Instroom en organisatie gedeelde zorg.
- SSM L'Adret, Albertlaan 135, 1190 Vorst. Samenwerking voor de begeleiding van 1 persoon.
- SSM ULB, Boulevard du Triomphe, 1050 Ixelles.
- Toegang eerstelijnsgezondheidszorg – de personen die we begeleiden worden toegeleid naar huisartsgeneeskunde (medisch huis). In 1000 Brussel hebben we contacten met MM Anneessens, Le Beguinage/Begijnhof, MM Miroir, MM De la Senne, MM Rive (Evere)
- Medikureghem, wijkgezondheidscentrum, Joseph Dujardinstraat 8, 1070 Anderlecht
- SAS Evere, Centre de Guidance, Marnestraat 85, 1140 Evere. Ambulante begeleiding
- Centre Médical Enaden, rue Saint-Bernard 114, 1060 Brussel.
- Centre Alpha Molenbeek, rue de la Borne 14, bte 9, 1080 Brussel.
- Service Mediation des dettes, rue de la Sablonnière 2, 1000 Bruxelles.
- Service Pole Emploi CPAS 1000 Bruxelles, Abrikozenboomstraat 7, 1000 Brussel.
- EPFC asbl, avenue de l'Astronomie 19, 1210 Brussel.
- CAW Team Migratie, Antwerpsesteenweg 34, 1000 Brussel.
- Gezondheidscentrum Rive, Constant Permekelaan 83, 1140 Evere. Ambulante begeleiding.
- Jobparcours, samenwerking/partnerschap voor outreachende werking naar personen met een psychiatrische problematiek en activering naar arbeidsmarkt.
- Reboot, samenwerking/partnerschap voor personen met een psychische problematiek en coördinatie van zorg in samenwerking met Emينو.

- Les Amis D'accompagner, Rue des Braves 21, 1081 Koekelberg. Partnerschap voor de vrijwilligersdienst en ambulante begeleiding.
- Société de Saint Vincent de Paul (collis alimentaires), square Servaes Hoedemaekers 10, Evere.
- Cosmos vzw Jorezstraat 21, 1070 Anderlecht
- CAW Brussel, Priemstraat 19A, 1000 Brussel, instroom en gedeelde zorg.
- Unmet Need, Groot Godshuisstraat 10, 1000 Brussel. Samenwerking coördinatie zorg en instroom kandidaten.
- HERMESplus, netwerk/antenne geestelijke gezondheidszorg, rue du grand hospice 10, 1000 Bruxelles. Partner van het netwerk HERMESplus.
- Samenwerking/gedeelde zorg voor kinderen en adolescenten in het kader van de begeleidingen van de gezinnen, alleenstaande ouders:
  - Les petits pas Creche, rue vanderhaeghen 34, 1000 Bruxelles
  - Sint-Pietersziekenhuis, kinderafdeling neurochirurgie, Wolstraat 105, 1000 Brussel
  - Chom'hier taalklas, rue fransman 131, 1020 Brussel
  - Institut La Plume, Vanderstraetenstraat 9, 1080 Brussel
  - Centre PMS de Molenbeek, rue de Molenbeek 79, 1080 Brussel
  - Antenne Artois, referenten kinder- en jongerenbegeleiding, Artesi straat 4, 1000 Brussel.

Partner/Samenwerking voor logistieke ondersteuning verhuis + installatie, montage en benodigdheden huisvesting

- SIL, Service D'Installation en Logement, vzw L'Il t.
- Klusjesdienst asbl Initiatief Antonin Artaud vzw
- Les Meubles du coeur: aankoop meubelen voor 2 gezinnen alsook de montage.

Partner voor de organisatie van mobiliteit

- Brussel Sociaal Vervoer

Partner voor de organisatie van Vakantie voor iedereen Fonds

- Lidmaatschap van het Fonds Vakantie voor iedereen

Partnerschap met sociale kruidenier Les Capucines, het partnerschap werd toegekend voor 2024

Partners uitwisseling informatie daklozensector & goede praktijken - lidmaatschap

- Lidmaatschap Febi, Bico-Federatie, Kogelstraat 18, 1000 Brussel Bicommunautaire

Partners uitwisseling goede praktijken

- Bruss'help- deelname aan activiteiten.
- 6 operatoren Housing First uitwisseling in de maandelijkse overlegvergaderingen: Diogenes, Doucheflux, Smess, Step Forward New SamuSocial, Infirmière de Rue, Housing First Antonin Artaud.

Vraag voor toetreding partnerschap door de Dienst Housing First Antonin Artaud maar er is geen mogelijkheid om nieuwe partners toe te laten treden:

- CCL L'Îlot, Rue de la révolution, 7 · 1000 Bxl. Vraag toetreding partnerschap, participatie uitwisseling goede praktijken,....
- Bru4Home, Verenigingstraat 15, 1000 Brussel. Vraag toetreding partnerschap.
- Agence Immobilière Sociale de Forest asbl, Rue Pierre Decoster 96, 1190 Forest. De vraag partnerschap mag terug gesteld worden in 2026

11. Perspectieven 2024

Er is een gunstig beleidskader:

- De ontwikkeling van het aanbod housing first is ingeschreven in het Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- Er worden vanuit diverse Brusselse overheden m.b.t. huisvesting en begeleiding incentives gegeven om huisvesting beschikbaar te maken voor operatoren housing first en dus voor daklozen.
- Begin 2024 hebben we als dienst housing first de bevestiging gekregen van een facultatieve subsidie voor 2024 voor een voltallig multidisciplinair team.

Er is een gunstig kader voor ontwikkeling van de activiteit op het terrein:

- De vzw Initiatief Antonin Artaud blijft ons verder ondersteunen (logistiek, huisvesting, personeelsmiddelen en expertise).
- Het team kan worden uitgebreid met de functie van woningzoeker.
- We kunnen rekenen op de inzet en expertise van de ploeg die ook werkzaam was in 2023.
- De partnerschappen en samenwerkingen voor de organisatie van de gedeelde zorg kunnen verder geconsolideerd en uitgebreid worden

Uitdagingen waarvoor we staan op korte termijn:

- Het vinden van bijkomende sociale huisvestingsinitiatieven en sociale verhuurkantoren die daadwerkelijk met ons een samenwerking willen aangaan voor de doelgroep van housing first. We hebben veelal de ervaring met sociale verhuurders dat er bijkomende financiële voorwaarden worden gesteld aan samenwerking die we niet kunnen inlossen.
- Het vinden van huisvesting op de privé huisvestingsmarkt omdat er onvoldoende aanbod is in de sector van sociaal verhuren.
- We dienen ons niet enkel te focussen op het uitbreiden van onze “woonportefeuille” maar ook de fase van het behouden van de woning en het begeleidingsmodel verder ontwikkelen op basis van in contact blijven met de persoon in een begeleidingstraject.
- Organisatie van de dienst en het begeleidingsmodel overeenkomstig het kwaliteitsbeleid zoals omschreven in de omzendbrief van maart 2024. Cruciaal is de participatie van daklozen of de personen hierbij zodat zij een stem hebben in de besluitvorming die van invloed is op hun leven. Evenals een voortdurende educatie en training voor het personeel dat betrokken is bij het housing-first-programma, met de nadruk op onderwerpen als culturele competentie, trauma-informed care en het omgaan met complexe behoeften van daklozen.
- Doorstromen en instromen van de personen die we begeleiden naar duurzame huisvesting. De ontwikkeling van Peer Support Networks zou een methode kunnen zijn waarbij voormalig daklozen die succesvol zijn doorgestroomd naar duurzame huisvesting en stabiliteit, als mentoren en bronnen van ondersteuning kunnen dienen voor degenen die momenteel in de aanvangsfase van het housing-first-programma zitten.

- Door de samenwerking met andere eerstelijnsdiensten functie 0.5 komen we in contact met families met kind(eren) die dakloos zijn. Het uitbreiden van ons netwerk voor samenwerking met organisaties die actief zijn in de kinder- en jeugdzorg is hierbij een prioriteit.
- Mogelijkheden voor uitwisseling van beste praktijken met andere steden en landen die soortgelijke housing-first-programma's implementeren, om van elkaar te leren en de effectiviteit van het programma te verbeteren.